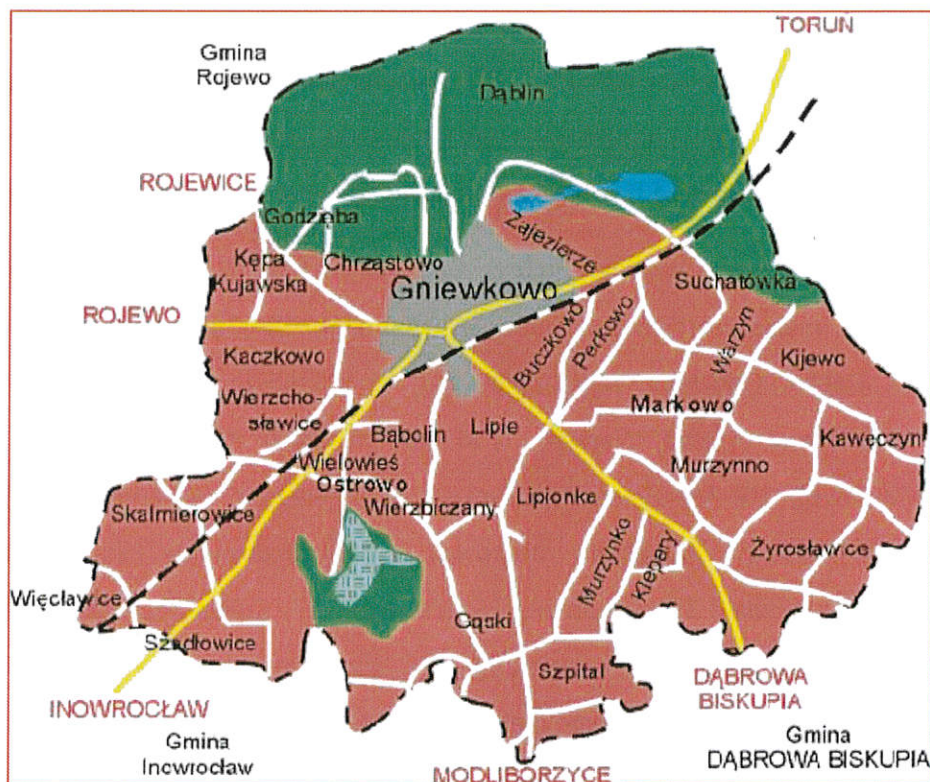

Głównym ośrodkiem jednostki miejsko-miejskiej jest miejscowość Gniewkowo, które stanowi siedzibę władz samorządowych. Ponadto, Gniewkowo pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka administracyjno-usługowego i mieszkaniowego. Położone jest niemal centralnie w stosunku do obszaru gminy. Umożliwia to łatwość komunikowania się ze wszystkimi sołectwami.

W skład Gminy Gniewkowo wchodzi [miasto Gniewkowo oraz 23 sołectwa z tworzącymi je poszczególnymi miejscowościami: 1) Bąbolin (Bąbolin), 2) Gąski (Gąski), 3) Godzięba (Chrzastowo, Dąblin, Godzięba, Kępa Kujawska), 4) Kaczkowo (Kaczkowo), 5) Kawęczyn (Kawęczyn), 6) Kijewo (Kijewo, Warzyn), 7) Klepary (Klepary), 8) Lipie (Lipie), 9) Markowo (Branno, Markowo), 10) Murzynko (Murzynko), 11) Murzynno (Murzynno), 12) Ostrowo (Ostrowo), 13) Perkowo (Buczkowo, Perkowo), 14) Skalmierowice (Skalmierowice), 15) Suchatówka (Suchatówka), 16) Szadłowice (Szadłowice), 17) Szpital (Szpital), 18) Wielowieś (Wielowieś), 19) Wierzbiczany (Wierzbiczany), 20) Wierzchosławice (Wierzchosławice), 21) Więclawice (Więclawice), 22) Zajezerze (Zajezerze), 23) Żyrosławice (Żyrosławice)].

Rysunek 9] miasto Gniewkowo oraz 23 sołectwa z tworzącymi je poszczególnymi miejscowościami: 1) Bąbolin (Bąbolin), 2) Gąski (Gąski), 3) Godzięba (Chrzastowo, Dąblin, Godzięba, Kępa Kujawska), 4) Kaczkowo (Kaczkowo), 5) Kawęczyn (Kawęczyn), 6) Kijewo (Kijewo, Warzyn), 7) Klepary (Klepary), 8) Lipie (Lipie), 9) Markowo (Branno, Markowo), 10) Murzynko (Murzynko), 11) Murzynno (Murzynno), 12) Ostrowo (Ostrowo), 13) Perkowo (Buczkowo, Perkowo), 14) Skalmierowice (Skalmierowice), 15) Suchatówka (Suchatówka), 16) Szadłowice (Szadłowice), 17) Szpital (Szpital), 18) Wielowieś (Wielowieś), 19) Wierzbiczany (Wierzbiczany), 20) Wierzchosławice (Wierzchosławice), 21) Więclawice (Więclawice), 22) Zajezerze (Zajezerze), 23) Żyrosławice (Żyrosławice).

Rysunek 9. Miejscowości Gminy Gniewkowo

Omawiany obszar miejsko-wiejski sąsiaduje z:

- od zachodu z gminą Rojewo,
- od północy z gminą Wielka Nieszawka (powiat toruński),
- od wschodu z gminą Aleksandrów Kujawski (powiat aleksandrowski),
- od południa z gminą Dąbrowa Biskupia,
- od południowego zachodu z gminą Inowrocław.

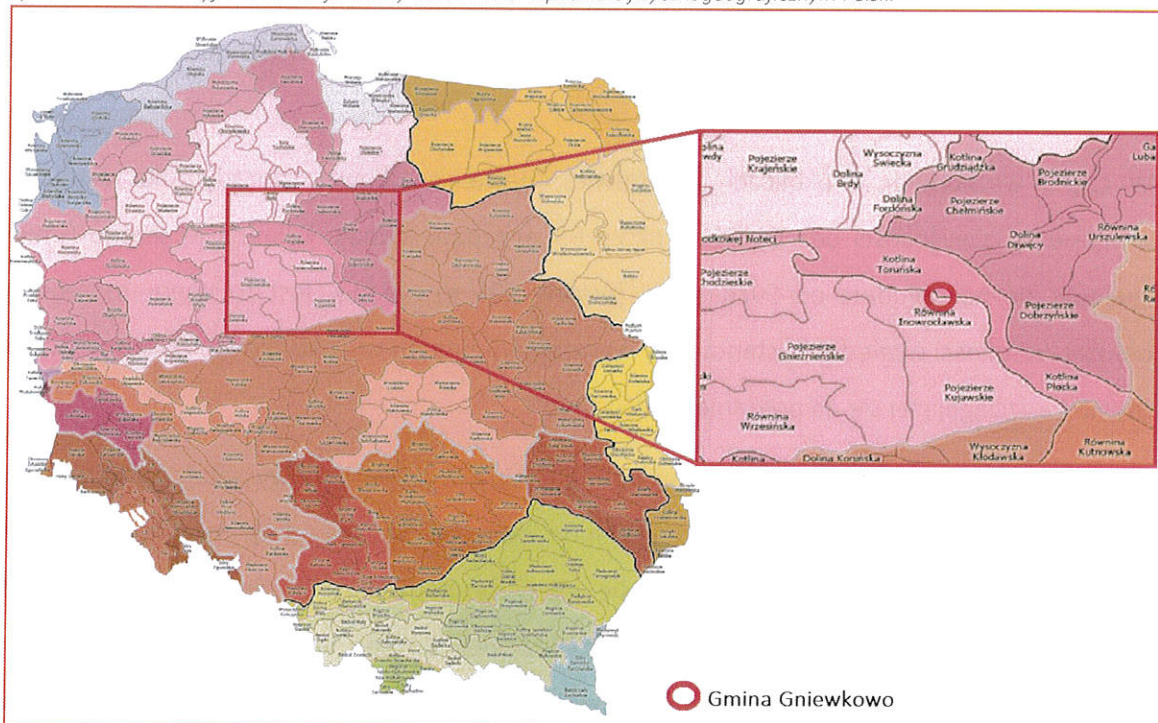
Miasto Gniewkowo położone jest w odległości około 55 km od Bydgoszczy (siedziby Wojewody) i około 25 km od Torunia (siedziby Marszałka i władz samorządowych województwa), a także około 15 km od Inowrocławia (siedziby powiatu). Pod względem odległości do jednych z ważniejszych aglomeracji Polski, Gmina położona jest 128 km od Poznania, 195 km od Gdańska i 215 km od Warszawy.

Pod względem podziału fizycznogeograficznego Polski⁵, Gmina Gniewkowo położona jest na dwóch zasadniczo różniących się obszarach [Rysunek 10]. Południowa jej część należy do podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich, makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego,

⁵Jerzy Kondracki, Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo PWN.

mezoregionu Równiny Inowrocławskiej. Natomiast północna część jednostki miejsko-wiejskiej należy do podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich, makroregionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, mezoregionu Kotliny Toruńskiej.

Rysunek 10. Orientacyjna lokalizacja Gminy Gniewkowo w podziale fizycznogeograficznym Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7c/Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png/220px-Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png

Okolo 90% powierzchni Gminy (południowa jej część) wchodzi w skład mezoregionu Równiny Inowrocławskiej. Jedynie północne krańce niniejszej jednostki wchodzi w skład mezoregionu Kotliny Toruńskiej. Granica pomiędzy dwoma mezoregionami, przebiegająca na terenie analizowanej Gminy, stanowi równocześnie granicę pomiędzy dwoma makroregionami: Pojezierza Wielkopolskiego i Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej.

Charakterystyka rzeźby terenu⁶

Bezpośrednim efektem położenia w strefie dwóch jednostek fizycznogeograficznych (część północna w strefie pradoliny, a znacznie większa część południowa w strefie wysoczyzny w pasie pojezierzy) jest wyraźny dwupodział warunków geologicznych i geomorfologicznych.

Część północna Gminy charakteryzuje się największym zróżnicowaniem wysokości bezwzględnych i stosunkowo dużymi wysokościami względnymi oraz spadkami terenu.

⁶ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

Skrajnie północna część gminy leży na wysokości nieco poniżej 70 m n.p.m. (jest to najniższej położona część Gminy). Kulminacje wydm przekraczają 90, a nawet 100 m n.p.m., dosyć powszechnie spotyka się spadki rzędu 20-30 m na odcinku 500-750 m.

Część południowa Gminy charakteryzuje się stosunkowo małym zróżnicowaniem rzeźby. Krajobraz jest wybitnie równinny - zdecydowana większość tej części jednostki leży na wysokości 80-90 m n.p.m.

W części wschodniej, w okolicach Żyrostawic, Kijewa i Markowa, sporadycznie występują wyniesienia o wysokości bezwzględnej około 95 m n.p.m. jednak, kulminacja terenu Gminy znajduje się na południe od Suchatówki (prawie 105 m n.p.m.). Jest to pagór morenowy o dużej wysokości względnej - stanowiący wyraźną dominantę wysokościową, zwłaszcza na tle równiny rozciągającej się na południe i na wschód.

Ze względu na dość urozmaiconą rzeźbę terenu Gminy, w jej obrębie wykształciły się różnego rodzaju gleby. Większość obszaru omawianej jednostki budują gliny morenowe i piaski gliniaste. Na tych osadach wytworzyły się gleby brunatne i czarnoziemy, które obecnie zajmują przeważającą część Równiny Inowrocławskiej. Z kolei, w północnej części Gminy, gdzie zgromadzone są piaski wodnolodowcowe, wytworzyły się gleby bielicoziemne. W większości stanowią one tereny zalesione. Stosunkowo małe powierzchnie zajmują grunty pochodzenia organicznego. Wśród nich dominują gleby mułowotorfowe, przy bardzo małym udziale gleb murszowo-mineralnych i murszowatych.

Gmina Gniewkowo położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 45 o powierzchni 1 375,7 km². Do JCWPd 45 należą zlewnie Tążyny i Zielonej Strugi. Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę pitną dla społeczeństwa, dlatego są one stale pod szczególną ochroną. Monitoring wód podziemnych przede wszystkim kontroluje dynamikę antropogenicznych przemian wód podziemnych.

Pod względem hydrograficznym powierzchnia Gminy Gniewkowo stanowi część zlewni rzeki Wisły, tylko najdalej położone południowo-zachodnie tereny jednostki należą do rzeki Odry. Północna i zachodnia część omawianego obszaru przynależy do zlewni Zielonej Strugi, zwanej Zielonką, a południowa i wschodnia w zlewni Tążyny, Kanału Parchańskiego.

Ponadto, obszar Gminy odwadniany jest przez szereg cieków i rowów. Najdłuższymi ciekami wodnymi na terenie Gminy Gniewkowo są (w nawiasie podana długość cieku na terenie Gminy): Kanał Gniewkowski (22,5 km), Kanał Jurancicki (3,1 km), Kanał Parchański (4,7 km).

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Pod względem struktury przestrzennej północna część omawianej jednostki miejsko-wiejskiej jest zalesiona. Jest to fragment zwartego i rozległego kompleksu Puszczy Bydgoskiej. Natomiast jej południowa i centralna część mają zdecydowanie przemysłowo-rolniczy charakter. Gmina cechuje się dobrymi warunkami rozwoju rolnictwa oraz obecnością zakładów wytwórczych, z których największe (zajmujące się przetwórstwem rolno-spożywczym) zlokalizowane są w Gniewkowie i Wierzchosławicach

Miasto Gniewkowo, położone w centralnej części analizowanej jednostki, otoczone jest wiejską siecią osadniczą. Teren wiejski Gminy jest mocno rozdrobniony. Wśród wszystkich miejscowości najwięcej jest wsi małych i bardzo małych. Do dużych wsi zaliczają się: Wierzchosławice, Wielowieś, Suchatówka, Wierzbiczany, Szadłowice, Gąski i Lipie. W tych siedmiu jednostkach wiejskich, skupiona jest łącznie połowa mieszkańców obszaru pozamiejskiego. Ze względu na zbyt małe powierzchnie pozostałych wsi, nie mają one potencjału do tego, aby rozwijała się w nich jakakolwiek gospodarka usługowa.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, iż istniejąca sieć osadnicza Gminy Gniewkowo uwarunkowana jest w sposób niesprzyjający jej dalszemu rozwojowi. Istniejące uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy Gniewkowo są trwałe i praktycznie niezmiennie z pozycji polityki przedmiotowej jednostki. Na tak niekorzystną sytuację przede wszystkim wpływa:

- duża liczba wsi, a więc konieczność rozwoju rozległych sieci infrastrukturalnych, zwłaszcza jeśli uwzględni się dużą powierzchnię i kształt gmin,
- mała liczba wsi dużych, które w naturalny sposób sprzyjają rozwojowi gospodarczemu,
- duża liczba wsi małych, słabo wyposażonych w usługi,
- występowanie zagrożenia dla rozwoju demograficznego, szczególnie w małych wsiach.

Co więcej, dalszy rozwój Gminy będzie zależeć przede wszystkim od sytuacji ekonomicznej rolnictwa oraz związku (współpracy) z Inowrocławiem i Toruniem. Ze względu na dość bliskie

położenie analizowanego obszaru miejsko-wiejskiego w stosunku do tych miast, część mieszkańców Gminy jest ekonomicznie związana z działalnościami pozarolniczymi w nich prowadzonymi, co wiąże się z dojazdami do pracy.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Początki osadnictwa Gminy i Miasta Gniewkowo datuje się na lata 1200-400 p.n.e. Pierwszą formą osadniczą stanowił najprawdopodobniej drewniany gród. Następnie, w wyniku podziału Księstwa Inowrocławskiego gród zaczął się rozrastać, przyjmując w 1268 r. prawa miejskie.

Dalsze dzieje Gniewkowa obfitują w liczne wydarzenia, które wpłynęły na dzisiejszy obraz Miasta, jak i całej Gminy. Śladów po zdarzeniach historycznych dowodzą wykopaliska archeologiczne prowadzone na terenie miejskim w latach 80. XX wieku.

Położenie, układ urbanistyczny, a także wiele zabytkowych obiektów (mieszkalnych, zespołów parkowo-pałacowych, sakralnych i użyteczności publicznej) tworzą wyjątkowy, niepowtarzalny krajobraz przyrodniczo-kulturowy.

Krajobraz dziedzictwa kulturowego Gminy Gniewkowo to przede wszystkim obiekty o cennych walorach historycznych. Na jej obszarze znajdują się łącznie 93 obiekty, które wpisane są do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wśród nich najwięcej jest domów mieszkalnych - 55 (w tym 53 w Mieście Gniewkowo), zespołów pałacowych i dworskich - 13, kościołów – 6, synagoga, obiektów użyteczności publicznej - 5⁷.

Obiekty zabytkowe nieruchome, wpisane do rejestru zabytków⁸:

➤ Gniewkowo:

- murowany jednonawowygotycki kościół parafialny pw. św. Mikołaja i św. Konstancji,
- kościół ewangelicko-augsburski, ob. Parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- cmentarz rzymsko-katolicki parafii pw. św. Mikołaja,
- Ratusz (ul. Dworcowa 17),

⁷Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

⁸ Narodowy Instytut Dziedzictwa, Rejestr zabytków nieruchomych (stan na 31 marca 2016 r.),

- dom z oficyną (ul. Dworcowa 1),
- dom (ul. Rynek 14),
- *Kaczkowo*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park, magazyn zbożowy,
- *Kawęczyn*: założenie pałacowo-parkowe, w tym: pałac, park, magazyn zbożowy, gorzelnia,
- *Lipie*: założenie dworsko-parkowe, w tym wieża, park, zabudowania gospodarcze, dom zarządcy, dom ogrodnika
- *Markowo*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park z aleją lipową, cmentarz rodowy w parku, budynki gospodarcze,
- *Szadłowie*: kościół parafialny pw. św. Bartłomieja,
- *Warzyn*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park, ogrodzenie parkowe z bramą,
- *Wierzbiczany*: założenie dworsko-parkowe,
- *Wierchosławice*: założenie dworsko-parkowe,
- *Więclawice*: założenie dworsko-parkowe.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Powierzchnia Gminy Gniewkowo wynosi 17 972 ha, co stanowi 14,67% powierzchni powiatu inowrocławskiego. Strukturę użytkowania gruntów jednostki stanowi w głównej mierze krajobraz rolniczy. Stąd też, największą część terenu Gminy zajmują użytki rolne (11 861 ha; 66%), w skład których wchodzi grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska. Następną grupę, pod względem udziału w powierzchni Gminy, stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Przypada na nie 4 777 ha, tj. 26,6% powierzchni obszaru omawianej jednostki. Natomiast, grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują niecałe 4% (675 ha). Najmniejszy odsetek stanowią użytki ekologiczne i grunty pod wodami (każde po 0,5%). Szczegółowe dane, włącznie z podziałem wyżej wymienionych struktur, zawiera poniższa Tabela 37.

Tabela 37. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Gniewkowo

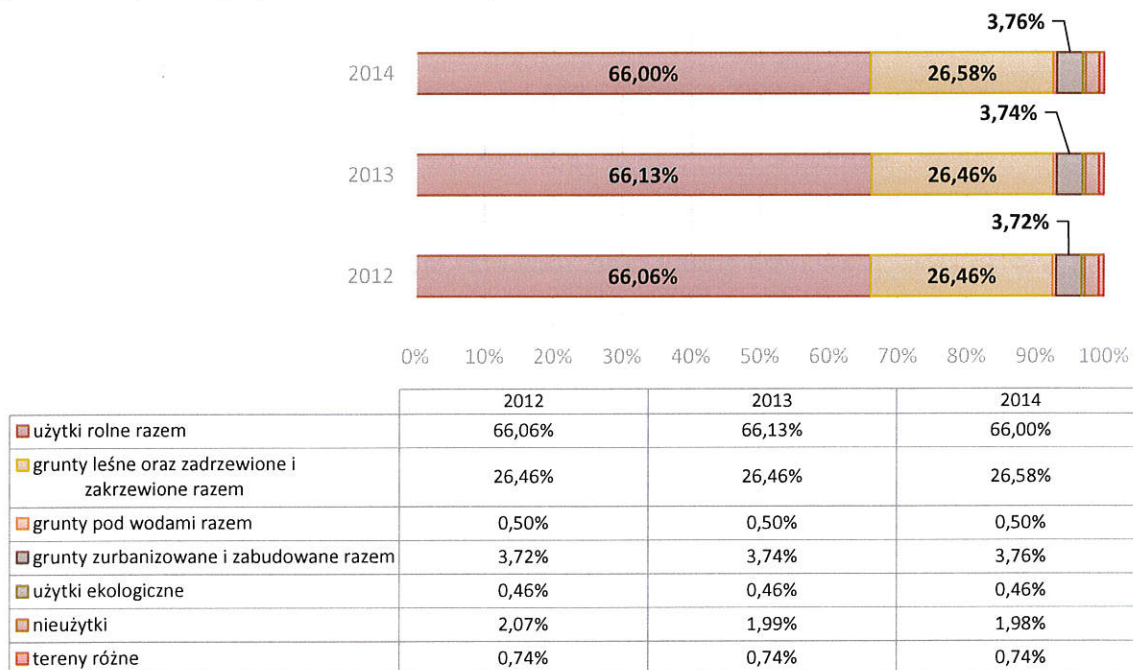
Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	11861	66

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
– grunty orne	10619	26,6
– sady	64	
– łąki i pastwiska trwałe	839	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym m.in.:	4777	
– lasy	4718	0,5
– grunty zadrzewione i zakrzewione	59	
Grunty pod wodami razem	89	3,8
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	675	
– tereny mieszkaniowe	146	
– tereny przemysłowe	47	
Użytki ekologiczne	82	0,5
Nie użytki	355	2
Tereny różne	133	0,7
OGÓŁEM	17972	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Powierzchnia Gminy w ostatnich latach nie zmieniła się, za to niewielkim przekształceniom uległa struktura użytkowania terenu. Szczegóły zmian struktury użytkowania terenów omawianej jednostki miejsko-wiejskiej przedstawiają poniższe dane [Wykres 3].

Wykres 3. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SFERA SPOŁECZNA

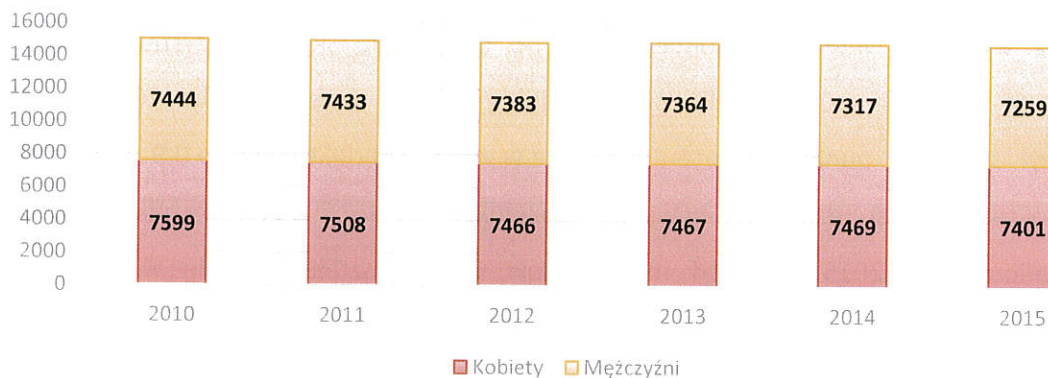
STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY

Strukturę demograficzną Gminy Gniewkowo [Wykres 4] na koniec roku 2015 tworzyła społeczność w liczbie 14 660 osób. Kobiety stanowiły niewiele powyżej połowy liczby ludności (7 401; 50,48%), mężczyźni liczyli natomiast 7 259 (49,52%). W prezentowanym okresie odnotowany został spadek liczby ludności wynoszący 2,55% (kobiety – 2,61%; mężczyźni – 2,49%). Współczynnik feminizacji w roku 2015 kształtował się na poziomie 102, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadają 102 kobiety. Biorąc powyższe pod uwagę, w latach 2010-2015, struktura ludności pod względem płci była prawie równomierna. Ogólna gęstość zaludnienia Gminy Gniewkowo w roku 2015 wynosiła 82 osoby/km²; na terenie miejskim 793 osoby/km² i wiejskim 44 osoby/km².

Mieszkańcy Gminy Gniewkowo w 2015 roku zawarli 75 małżeństw, co odpowiadało 5,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Było to o 1,0 więcej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. W tym samym czasie odnotowano 2,0 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Dodatkowo, z dostępnych danych GUS⁹ wiadomo, że:

- 28,8% ludności gminnej było stanu wolnego,
- 56,6% osób żyło w związku małżeńskim,
- 4,6% mieszkańców było po rozwodzie,
- 9,2% osób stanowiły wdowy/wdowcy,
- 0,7% osób stan cywilny nieustalony.

Wykres 4. Liczba ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

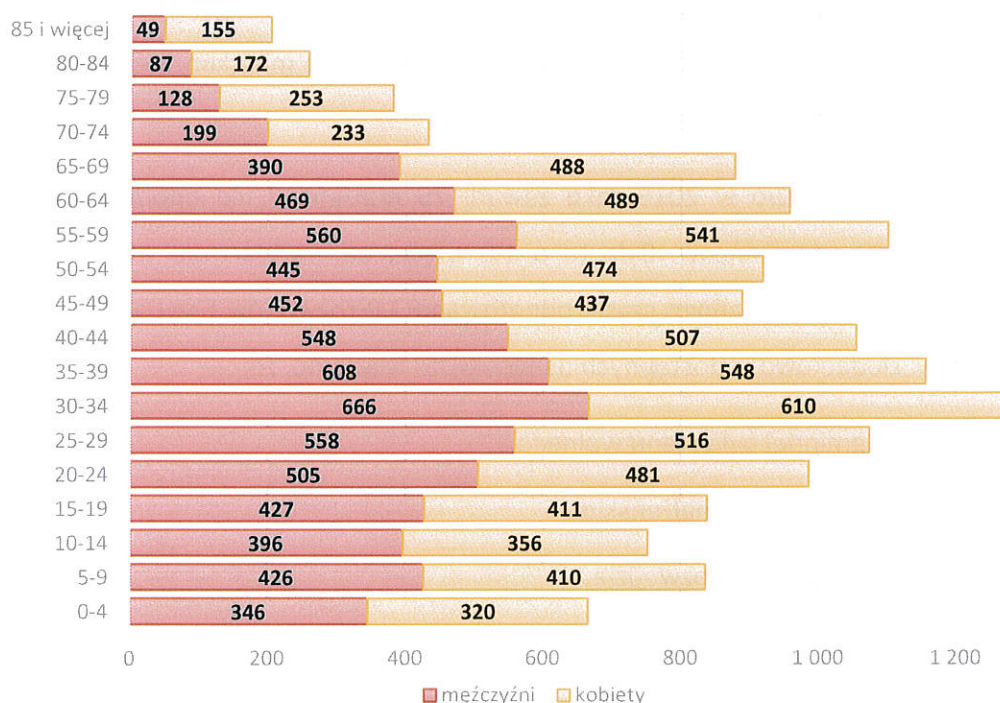

⁹ Opracowano na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Poniższy wykres przedstawia piramidę wiekową Gminy Gniewkowo [Wykres 5]. Z jej analizy wynika, że w poszczególnych przedziałach wiekowych rozkład płci kształtował się w odmienny sposób. Kobiety stanowiły przewagę w przedziale wiekowym 45-54 i powyżej 60 roku życia, natomiast mężczyźni w wieku 55-59 i poniżej 40 roku życia. Największa dysproporcja zauważalna jest w przedziale wiekowym 75-79, gdzie kobiet było o prawie 50% więcej niż mężczyzn. Z kolei największa przewaga mężczyzn nad kobietami wystąpiła w 35-39 roku życia, tj. o 16,1%.

Wykres 5. Piramida wieku mieszkańców Gminy Gniewkowo w 2015

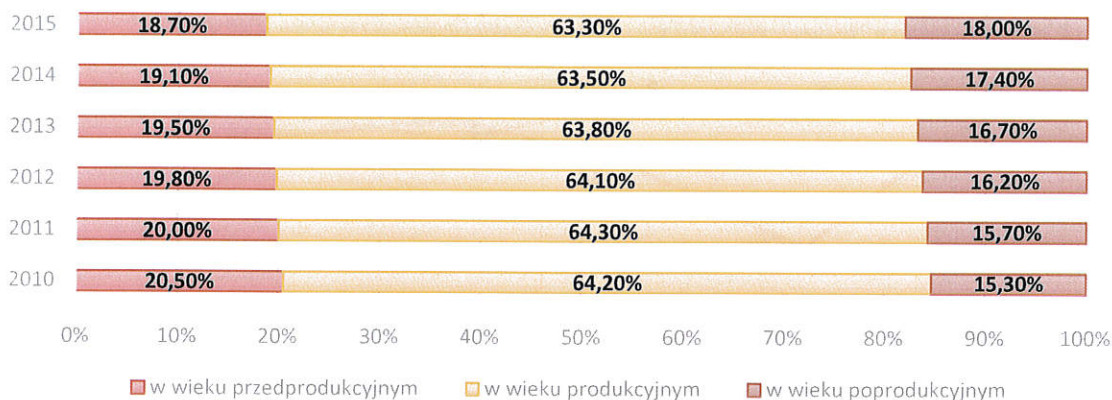
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura wielkości według ekonomicznych grup odznaczała się niekorzystną tendencją [Wykres 6]. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni lat 2010 – 2015 zmniejszył się o 1,8 punktów procentowych, a w wieku produkcyjnym o 0,9 p.p. W tym samym okresie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym o 2,7 p.p. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r. wśród mieszkańców Gminy kształtowały się w następujący sposób:

- w wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 18,7% ludności Gminy;
- w wieku produkcyjnym znajdowało się 63,3% ludności Gminy;

- w wieku poprodukcyjnym znajdowało się 18,0% ludności Gminy;

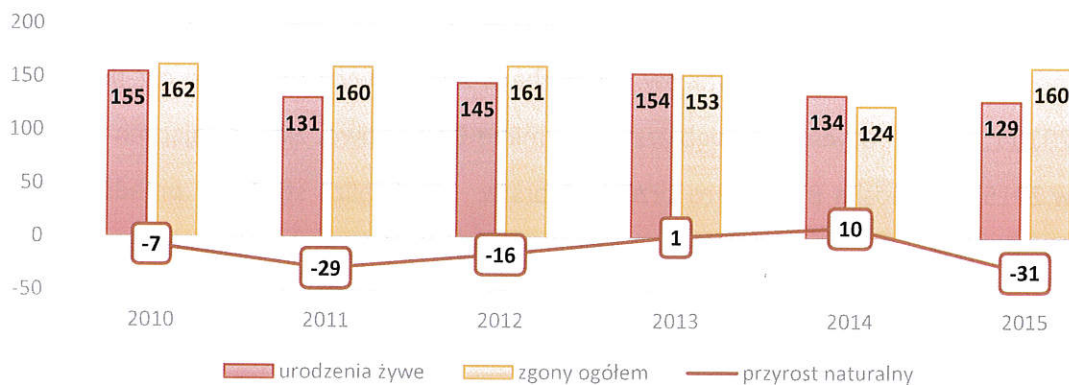
Wykres 6. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2010-2015 przyrost naturalny średnio utrzymywał się na poziomie ujemnym (-12). Oznacza to, że w prezentowanym okresie liczba urodzeń żywych była niższa niż zgonów. W roku 2015 na 1000 ludności odnotowano 8,8 urodzeń żywych oraz 10,86 zgonów. Przy takim stanie demograficznym przyrost naturalny na 1000 ludności wskazał na wartość minus 2,1. Szczegółowy rozkład przyrostu naturalnego wśród społeczeństwa wykazują dane na Wykres 7.

Wykres 7. Przyrost naturalny na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

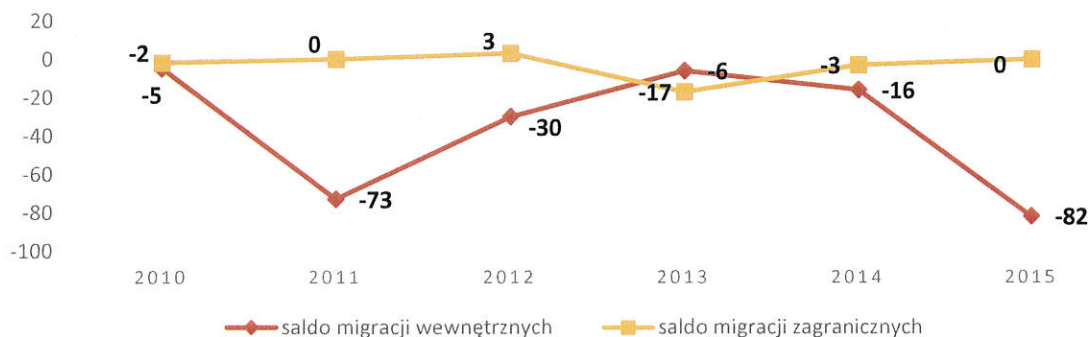

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na sytuację demograficzną jednostki miejsko-miejskiej w latach 2010-2015, miały także wpływ migracje społeczeństwa [Wykres 8]. W przeciągu pięciu lat saldo migracji wewnętrznych w Gminie Gniewkowo przybierało bardzo odmienne wartości, a co więcej były to tylko wartości ujemne. Największe różnice dla tego wskaźnika odnotowano między rokiem 2010 a 2011 (o 68) oraz między rokiem 2014 i 2015 (o 66). W tym samym analizowanym czasie

saldo migracji zagranicznych było bardziej stabilne. Najwyższy ujemny wskaźnik zarejestrowano w 2013 r., a dodatni – rok wcześniej.

Wykres 8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SFERA GOSPODARCZA

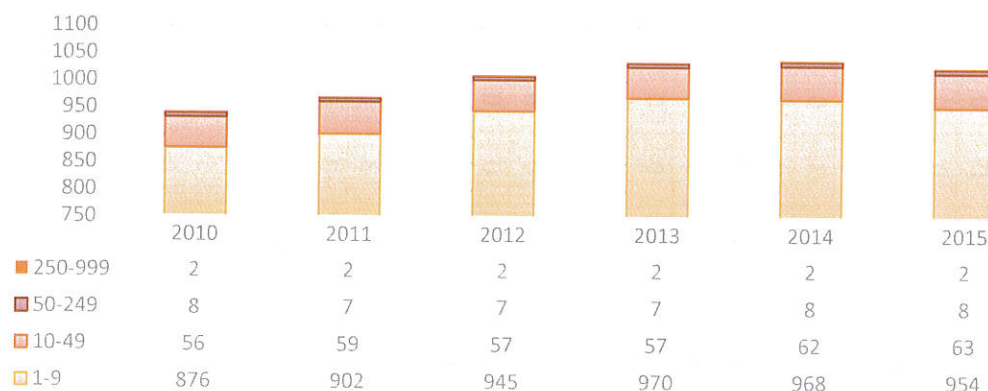
LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Ogólna liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gniewkowo w analizowanym okresie zwiększyła się. Ich przyrost odnotowywano między rokiem 2010 a 2014. Po czym w roku 2015 nastąpił spadek (o 1,25%) w stosunku do poprzedniego roku.

Na terenie Gminy Gniewkowo największy udział przypadł na mikro przedsiębiorstwa, w których liczba zatrudnionych osób nie przekracza 9. Na drugim miejscu znalazły się zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Ich liczba w 2015 r. wynosiła 63, to o 7 firm więcej niż w 2010 r. Liczba dużych przedsiębiorstw w Gminie Gniewkowo, zatrudniających ponad 50 osób w 2015 r. wynosiła 8, a makro przedsiębiorstw – 2. Analiza struktury przedsiębiorstw [Wykres 9] wskazuje, że najszybsze tempo wzrostu w badanym okresie miały mikro przedsiębiorstwa.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Najliczniejszą grupę podmiotów w roku 2015 roku stanowiły podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność w sekcjach: budownictwo, handel hurtowy i detaliczny (288 podmiotów) oraz przetwórstwo przemysłowe (157 podmiotów). Najmniej przedsiębiorstw odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (9 podmiotów); dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (8 podmiotów). Z kolei w sekcjach: B (górnictwo i wydobywanie), D (wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych) i U (organizacje i zespoły eksterytorialne) nie funkcjonuje żadna z firm zarejestrowanych na terenie Gminy. Szczegółową liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007, na terenie poszczególnych miejscowości przedstawia poniższe zestawienie [Tabela 38].

Jednostka	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SIT	U	SUMA
1. Gniewkowo	14	0	102	0	5	46	176	28	9	6	12	49	31	14	3	15	33	14	49	0	606
2. Bąbolin	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3. Buczkowo	2	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
4. Chrząstowo	2	0	4	0	1	1	11	1	1	0	0	1	4	2	0	0	2	1	2	0	33
5. Dąblin	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	5
6. Gąski	2	0	2	0	0	2	9	3	0	1	1	0	1	0	1	3	1	1	3	0	30
7. Godzięba	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6
8. Kaczkowo	0	0	2	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
9. Kawęczyn	1	0	2	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	9
10. Kępa Kujawska	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
11. Kijewo	0	0	1	0	0	4	11	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	20
12. Klepary	0	0	0	0	0	3	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9
13. Lipie	1	0	2	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	12
14. Markowo	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	10
15. Murzynko	2	0	2	0	0	2	6	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	17
16. Murzynno	2	0	0	0	0	1	6	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	14
17. Ostrowo	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	9
18. Perkowo -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
19. Skalmierowice	1	0	3	0	0	1	2	4	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	14
20. Suchatówka	10	0	8	0	0	4	10	4	1	0	1	1	1	2	0	0	0	0	1	0	45
21. Szadłowice	2	0	1	0	0	1	4	2	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	5	0	21
22. Szpital	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	9
23. Warzyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3
24. Wielowieś -	4	0	7	0	2	6	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	37
25. Wierzbiczany	0	0	2	0	0	4	5	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	16
26. Wierzchosławice	1	0	7	0	0	9	9	4	3	1	1	3	1	0	1	2	2	1	6	0	51

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Jednostka	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
27. Więclawice	2	0	1	0	0	0	4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	12
28. Zajezierze	0	0	2	0	0	2	4	2	2	0	1	0	0	0	0	0	1	1	3	0	18
29. Żyroławice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
OGÓŁEM	51	0	157	0	8	91	288	68	17	10	21	58	45	26	9	23	45	21	87	0	1027

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

- A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
 B - górnictwo i wydobywanie
 C - przetwórstwo przemysłowe
 D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
 E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
 F - budownictwo
 G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
 H - transport i gospodarka magazynowa
 I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
 J - informacja i komunikacja
 K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa
 L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
 M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
 N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
 O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
 P - edukacja
 Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
 R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
 S - pozostała działalność usługowa
 T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
 U - organizacje i zespoły eksterytorialne

Struktura własnościowa podmiotów gospodarki w latach 2010-2015 zdominowana była przez sektor prywatny. W 2015 r. stanowiły one 93,91% wszystkich firm w Gminie Gniewkowo. Wśród zakładów prywatnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, tj. 77,2% w 2015 r. O wiele mniej liczne były spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (1,63%) oraz fundacje i spółdzielnie (razem 0,71%).

Oprócz przedsiębiorstw prywatnych, w omawianej jednostce miejsko-wiejskiej swoją działalność prowadziły także publiczne podmioty gospodarcze. W 2015 r. wśród wszystkich firm miały one około 4% udział.

Tabela 38. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Gniewkowo w latach 2010- 2015 roku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny ogółem	37	37	36	36	40	41
Sektor prywatny ogółem, w tym:	905	933	975	1000	999	983
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	728	750	776	791	780	766
Spółki handlowe	40	45	48	53	54	55
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	13	15	15	16	16	16
Spółdzielnie	7	8	8	8	8	6
Fundacje	1	1	1	1	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	28	28	30	33	32	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

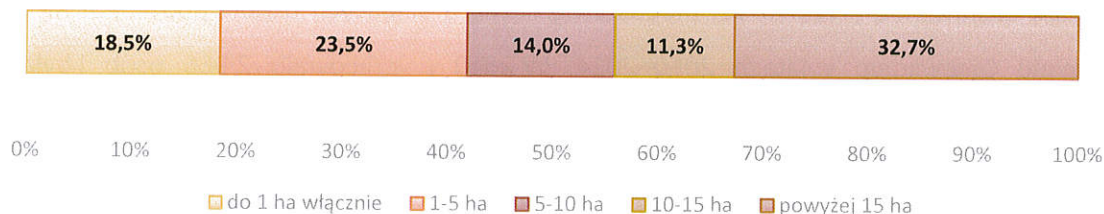
ROLNICTWO

Użytki rolne stanowią 66% całej powierzchni Gminy, z czego 89,52% stanowią grunty orne. Łąki i pastwiska w strukturze użytków rolnych stanowią 7,07%, natomiast sady 0,54%¹⁰.

Struktura gospodarstw rolnych wykazuje, że największy udział miały gospodarstwa rolne o powierzchni 15 i więcej hektarów, obejmujące powyżej 30% wszystkich posiadłości ziemskich zlokalizowanych w Gminie. Z kolei, najmniej wśród gospodarstw rolnych było tych o powierzchni liczącej 10-15 ha. Stanowiły one około 11% ogółu.

¹⁰ Wyliczono na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Wykres 10. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Gniewkowo w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (BDL GUS).

Na gruntach ornych największe obszary zajmowały zasiewy pszenicy ozimej (2 215,36 ha) i uprawy przemysłowe (1 610,27 ha). Pozostałe tereny gruntów ornych stanowiły zasiewy oraz uprawy o powierzchniach liczących:

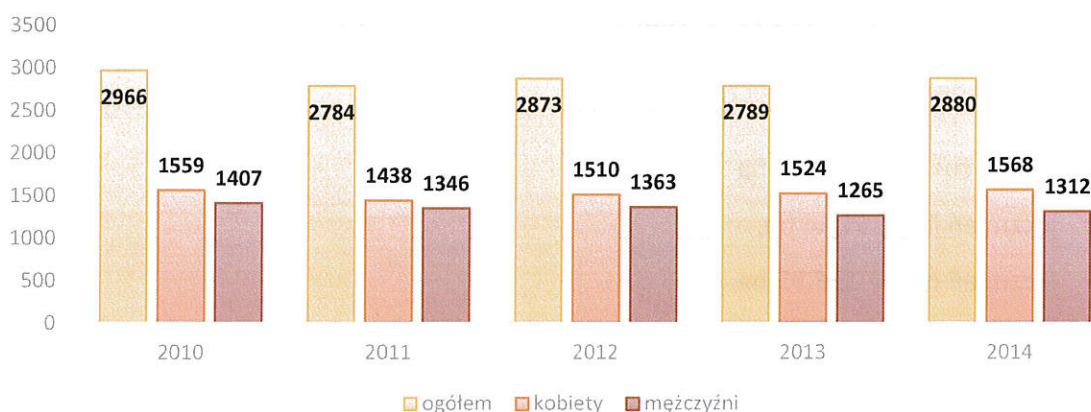
- buraki cukrowe 756,83 ha
- jęczmień jary 855,44 ha,
- jęczmień ozimy 158,95 ha,
- jęczmień ozimy 7,95 ha,
- kukurydza na ziarno 354,41 ha,
- owies 38,09 ha,
- pszenica jara 56,06 ha,
- pszenżyto jare 26,25 ha,
- pszenżyto ozime 480,07 ha,
- rzepak i rzepik 852,44,
- warzywa gruntowe 1 283,66 ha,
- warzywa strączkowe 131,80 ha
- ziemniaki 204,75 ha,
- żyto 270,44 ha.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. wśród zwierząt gospodarskich najpowszechniejsza była hodowla drobiu (79 342 sztuk w obrębie 212 gospodarstw rolnych). Następnie dużą grupę hodowlaną tworzyła trzoda chlewna, tj. 1 218 sztuk, z czego 9,07% stanowiły lochy. Hodowla trzody chlewnej odbywała się na terenie 180 gospodarstw. Mniejsze znaczenie w opasie pogłowia zwierząt miało bydło (2 551 sztuk w 132 gospodarstwach). Jeszcze mniejszy udział przypadł na konie, tj. 99 sztuk hodowanych w 13 posiadłościach ziemskich.

ZATRUDNIENIE

Poniższe zestawienie [Wykres 11] przedstawia liczbę pracujących osób z podziałem na płeć w Gminie Gniewkowo w latach 2010–2014. W 2010 r. pracowało 2 966 osób i była to najwyższa wartość w prezentowanym okresie. W stosunku do tego roku, wskaźnik dla liczby pracujących zmalał o 86 osób. Każdego roku, wśród społeczeństwa jednostki miejskiej, przeważały kobiety. Największa różnica między zatrudnionymi mężczyznami a kobietami była w 2013 r., tj. o 259 kobiet więcej.

Wykres 11. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

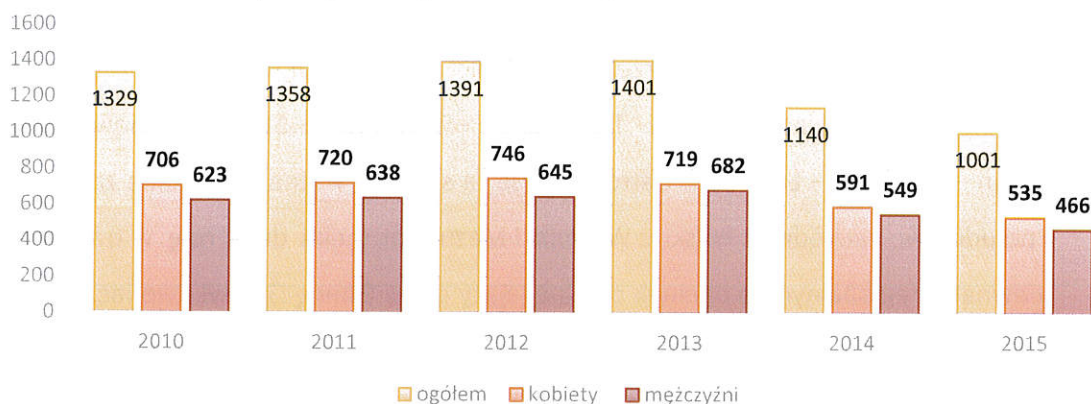

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Dane przedstawione na poniższym Wykres 12 ukazują stan i strukturę bezrobocia Gminy Gniewkowo. W latach 2010-2015 największa liczba bezrobotnych została zarejestrowana w roku 2013, wynosząc tym samym 1 401 osób. W strukturze tej przeważały kobiety mając ponad 50% udział. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w roku 2015, gdzie liczba bezrobotnych ogółem wynosiła 1 001, z czego 53,45% stanowiły kobiety.

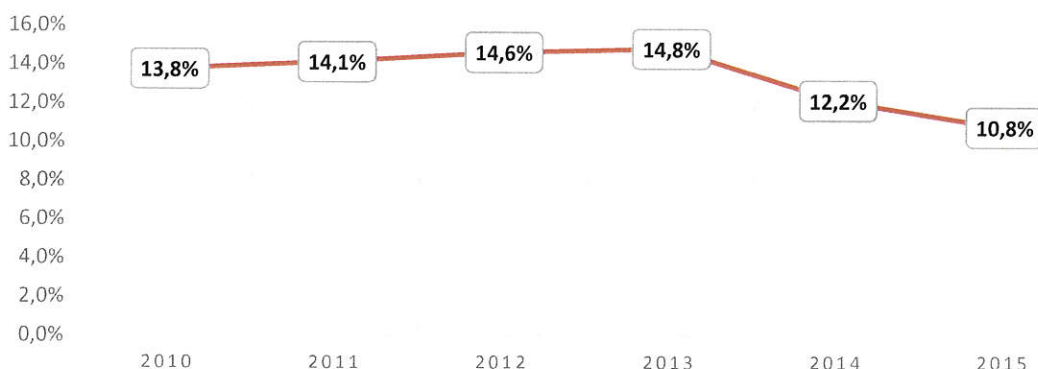
Wykres 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Aby dane przedstawione powyżej mogły stanowić wartościową informację należy odnieść je do liczby ludności ogółem w prezentowanym przedziale czasowym. Jak wynika z informacji zamieszczonych na wykresie nr 11, najwyższy udział zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w roku 2013, najniższy zaś w roku 2015.

Wykres 13. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

DROGI I KOMUNIKACJA¹¹

Węzłem sieci dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez obszar Gminy, jest Miasto Gniewkowo. Dzięki takiemu położeniu, jednostka miejsko-wiejska, pod względem komunikacji drogowej, jest dobrze dostępna, zarówno na poziomie województwa kujawsko-pomorskiego, jak i sąsiednich regionów kraju.

¹¹Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

Drogami o znaczeniu ponadlokalnym, biegnącymi przez teren Gminy, są:

- droga krajowa nr 15 w relacji: Trzebnica – Milicz – Krotoszyn – Jarocin – Miąskowo – Miłostów – Września – Gniezno – Trzemeszno – Wylatowo – Strzelno – Inowrocław – Toruń – Brodnica – Lubawa – Ostróda; trasa ta stanowi ważne połączenie zachodniej i południowo-zachodniej Polski z Warmią i Mazurami, pełni dużą rolę w transporcie wewnątrz regionalnym, a odcinek przebiegający przez Gminę Gniewkowo łączy drugie i piąte co do wielkości miasta województwa – Toruń i Inowrocław; droga ta biegnie przez Miasto Gniewkowo oraz duże miejscowości wiejskie, gdzie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa; w Mieście funkcjonuje obecnie „wewnętrzna obwodnica”, która wyprowadziła ruch poza ścisłe centrum miasta;
- droga wojewódzka nr 246 w relacji: (Nakło) Paterek – Samokłęski Małe – Szubin – Łabiszyn – Złotniki Kujawskie – Gniewkowo – Dąbrowa Biskupia; trasa ta łączy kilka miast i wiejskich siedzib gmin; wykorzystywana jest do ruchu pojazdów ciężarowych, co stanowi problem dla bezpieczeństwa w przebiegu przez miejscowości wiejskie (pozbawione obwodnic); pełni nie tylko rolę tranzytową, ale w dużym stopniu także pozwala na dostęp do drogi nr 15;
- droga wojewódzka nr 299 łączy stację kolejową w Gniewkowie z drogą nr 15,
- droga wojewódzka nr 400 łączy Więclawice z Latkowem (na terenie Gminy biegnie tylko niewielki odcinek tej drogi).

Droga krajowa ma na terenie Gminy długość ok. 16 km, podobna jest łączna długość dróg wojewódzkich. Ważną rolę komunikacyjną w obrębie analizowanej jednostki, pełni droga krajowa i wojewódzka nr 246. Niniejsze trasy zapewniają dobry dostęp nie tylko do Miasta, ale także do wielu miejscowości wiejskich. Największe wsie leżą w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie tych dróg. Pozostałe dwie drogi wojewódzkie nie mają aż tak istotnego znaczenia dla obsługi ludności. Zostały one zaliczone do tej kategorii dróg międzyregionalnych głównie ze względu na znaczenie dla obronności kraju.

Sieć tras komunikacyjnych o randze powiatowej na terenie Gminy tworzą drogi: **2519C** - Dąbie – Chrzastowo, **2520C** - Chrzastowo – Wielowieś, **2521C** – Wierzchosławice (DK 15) – Płonkowo, **2523C** – Wierzchosławice – Szadłowie, **2525C** - Lipie – Kijewo – Murzynno, **2526C** - Kijewo – Kawęczyn, **2527C** - Gęzewo – Kawęczyn, **2528C** - Murzynno – Żyrosławice (i dalej na

terenie pow. aleksandrowskiego), **2529C** - Murzynno – Klepary, **2531C** – Murzynno-Wonorze, **2533C** - Lipie – Modliborzyce, **2534C** - Ostrowo – Gąski, **2535C** – Parchanki – Słońsko, **2536C** – Szadłowice – Słońsko, **2537C** – Gąski – Parchanie.

Powyższe trasy powiatowe na terenie Gminy (o łącznej długości ponad 51 km) nie tworzą zbyt gęstej sieci dróg. Jest to przede wszystkim związane z układem dróg ponadlokalnych i uwarunkowaniami fizyczno-geograficznymi przedmiotowej jednostki.

Sieć dróg wyższej rangi uzupełniona jest przez drogi gminne liczące 100 km długości. Na drogi gminne składa się 44 ulic miejskich i 26 dróg z obszaru wiejskiego. Do tych drugich zaliczają się trasy o numerze: **150301C** - Dobiesławice – Skalmierowice, **150302C** - Wierzchosławice – Wielowieś, **150303C** - Kaczkowo – Dąbie, **150304C** - Godzięba – Dąblin, **150305C** - Szpital – Zagajewice, **150306C** - Szpital – Parchanie, **150307C** - Murzynko – Gąski, **150308C** - Murzynko – Klepary – Gąski, **150309C** - Klepary wieś, **150310C** - Kawęczyn – Żyrośławice, **150311C** - Żyrośławice – Ośniszczewo, **150312C** - Kawęczyn – Grabie, **150313C** - Kawęczyn-Stare Grabie, **150314C** - Kijewo – Warzyn – Suchatówka, **150315C** - Perkowo – Lipie, **150316C** - Buczkowo – Lipie, **150317C** - Zajezerze – Suchatówka, **150318C** - Skalmierowice-Mierogoniewice, **150319C** - Murzynko – Murzynno, **150320C** - Wielowieś – Ostrowo, **150321C** - Wielowieś – Bąbolin, **150322C** - Gniewkowo – Wierzbiczyń, **150323C** - Murzynno – Markowo, **150324C** - Szadłowice – Więclawice, **150325C** - Murzynno – Branno – Kijewo, **150326C** - Gniewkowo – Dąblin.

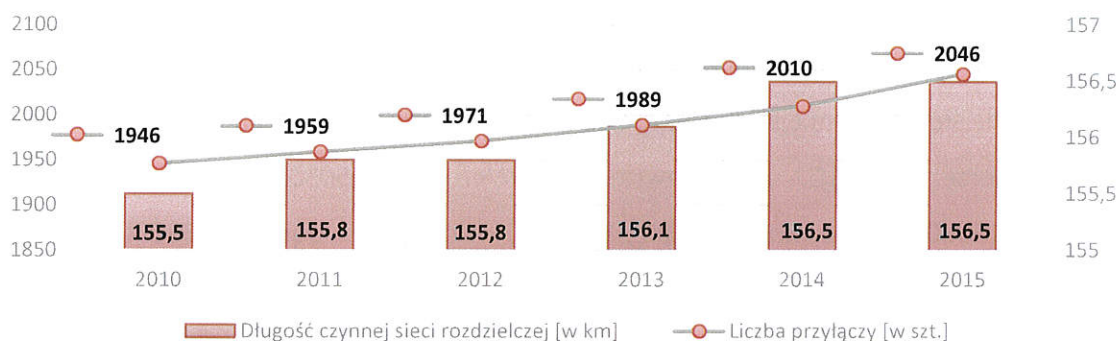
Ze względu na gęstą sieć dróg wyższej rangi, drogi gminne nie mają zbyt dużego znaczenia dla transportowej obsługi ludności. Niemniej jednak, stanowią one istotną rolę w obsłudze rolnictwa.

Ponadto, przez teren Gminy Gniewkowo biegnie linia kolejowa nr 353. Łączy ona Poznań z Inowrocławiem, Toruniem, Ławą, Olsztynem i Skandawą/Żeleznodorożnym (granica z Rosją). Trasa nr 353 jest linią dwutorową o charakterze magistralnym, zelektryfikowaną, wykorzystywaną do transportu oraz komunikacji pasażerskiej, w tym pociągów, międzyregionalnej. Na terenie Gminy znajdują się cztery stacje kolejowe (Więclawice, Wierzchosławice, Gniewkowo i Suchatówka).

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

W latach 2010 – 2015 na obszarze Gminy Gniewkowo, zarówno długość czynnej sieci rozdzielczej, jak i liczba przyłączy tendencyjnie rosła [Wykres 14]. Jednakże były to niewielkie różnice dla tych wskaźników. Długość sieci wodociągowej wzrosła tylko o 1km w stosunku do roku 2010. W tym samym okresie wzrosła także liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W przeciągu pięciu lat ich udział podniósł się o niespełna 4,89%.

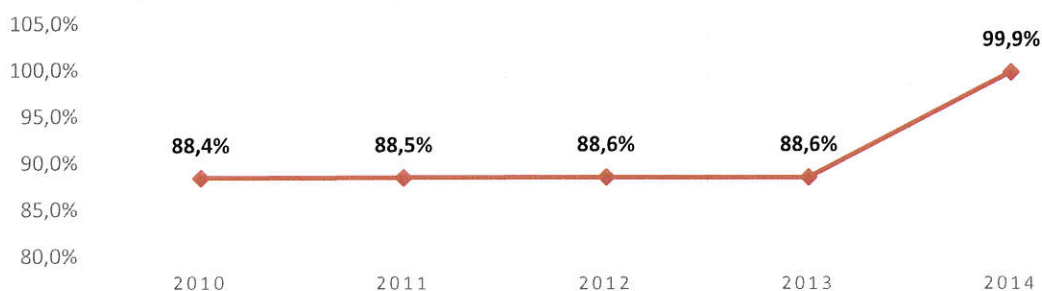
Wykres 14. Długość czynnej sieci wodociągowej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na podstawie danych przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego do Głównego Urzędu Statystycznego, określono procentowy udział osób korzystających z instalacji wodociągowej w ogóle ludności gminy. Z danych [Wykres 15] wynika, że w Gminie Gniewkowo w czasie trzech lat (2010 – 2013), około 88% mieszkańców korzystało z instalacji wodociągowej. W roku 2014 było już praktycznie 100 % użytkowników tej sieci.

Wykres 15. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

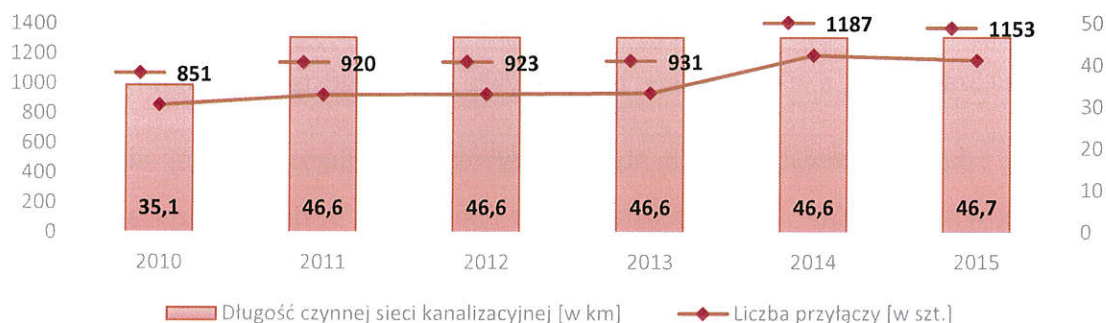

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W celu pełnego opisu infrastruktury technicznej należy zwrócić uwagę również na długość sieci kanalizacyjnej. Z przedstawionego poniżej Wykres 16, wynika, że w badanym przedziale czasowym długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła tylko na początku, tj. o 11,5 km. W następnych latach długość sieci utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

W prezentowanym okresie wzrosła również liczba przyłączy. Między 2010 a 2015 r. odnotowano wzrost wartości dla tego wskaźnika o 26,19%.

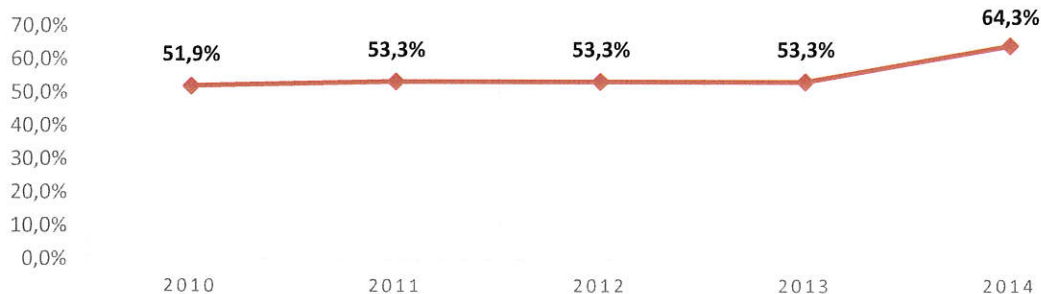
Wykres 16. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizie poddano również procentowy udział korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ludności Gminy [Wykres 17]. W przedziale czasowym 2010 – 2014 wskaźnik ten uległ dwukrotnemu wzrostowi z roku 2010 na 2011 i z 2013 na 2014.

Wykres 17. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA

Gmina Gniewkowo posiada scentralizowany system ciepłowniczy składający się z 10 kotłowni. Dostarczają one centralne ogrzewanie i ciepłą wodę użytkową mieszkańcom z terenu miejskiego, jak i wiejskiego. Wśród tych dziesięciu kotłowni, są: 4 opalane węglem, 3 – gazem ziemnym, 2 – olejem opałowym lekkim, 1 – eko groszkiem.

Sieć gazowa częściowo obejmuje teren Gminy. Na obszarach, gdzie gaz przewodowy nie jest dostępny, mieszkańcy korzystają z gazu gromadzonego w butlach i zbiornikach przydomowych. Z tego względu pożądana jest rozbudowa sieci gazowej, zwłaszcza w obrębie Miasta. Zapewni to wszystkim mieszkańcom i zakładom możliwość korzystania z paliwa

gazowego. Ponadto, przeprowadzenie gazyfikacji potrzebne jest także na terenie wiejskim gminy Gniewkowo. Gazyfikacja powinna objąć docelowo wszystkie obszary najsilniej zurbanizowane, w tym przylegające bezpośrednio do granic miasta oraz wsie o największej liczbie mieszkańców: Wielowieś, Chrzastowo, Lipie, Wierzbiczany, Kawęczyn, Suchatówka oraz Więclawice i Szadłowice, a w dużo dalszej perspektywie także pozostałe miejscowości.

Jak wynika z danych przedstawionych poniżej [Wykres 18], długość czynnej sieci gazowej przesyłowej w latach 2010 – 2014 pozostawała na tym samym poziomie. Różnica w długości systemu gazowego zauważalna jest dla sieci rozdzielczej. W 2014 r. liczyła ona 19 216 m, co daje wzrost o 21,27% względem długości sieci gazowej w 2010 r.

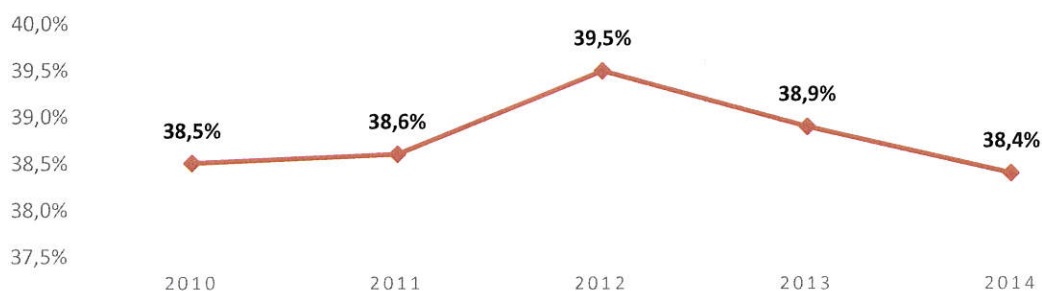
Wykres 18. Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie Gminy Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział mieszkańców Gminy korzystających z instalacji gazowej [Wykres 19] na początku analizowanego okresu wzrósł, po czym od 2012 malał. Jednak, wartości niniejszego wskaźnika nie były zbyt różnicowane. Mieściły się one w przedziale 38,4% - 39,5%.

Wykres 19. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Zasoby mieszkaniowe Gminy Gniewkowo stanowią: na obszarach wiejskich – budynki jednorodzinne w typie zabudowy zagrodowej, na obszarze miejskim – zabudowa ulicowa. Zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich w przeciągu czterech lat zasoby mieszkaniowe uległy zwiększeniu [Tabela 39]. Porównując rok 2014 do roku 2010, liczba mieszkań wzrosła o 2,35%, powierzchnia użytkowa mieszkań o 3,72%, a liczba izb o 3,04%.

Należy zwrócić uwagę, że w Mieście było więcej mieszkań i izb niż na terenach wiejskich, jednakże to na obszarach pozamiejskich mieszkania miały większą powierzchnię użytkową.

W Gminie Gniewkowo w 2014 r. średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 66,9m². Odnosząc ten wskaźnik do liczby ludności wskazać należy, że na jednego mieszkańca w tym samym roku przypadało 20,8 m²powierzchni użytkowej mieszkania.

Tabela 39. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

obszar	wskaźnik	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina miejsko- wiejska	Liczba mieszkań	4 490	4 532	4 547	4 580	4 598
	Liczba izb	15960	16118	16200	16367	16460
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	296 146	299 694	301 607	305 496	307 594
obszar miejski	Liczba mieszkań	2 414	2 428	2 437	2 451	2 459
	Liczba izb	8 295	8 359	8 410	8 472	8 520
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	144 467	145 827	146 964	148 467	149 427
obszar wiejski	Liczba mieszkań	2 076	2 104	2 110	2 129	2 139
	Liczba izb	7 665	7 759	7 790	7 895	7 940
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	151 679	153 867	154 643	157 029	158 167

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analiza wyposażenia budynków mieszkalnych w instalacje w 2010 i 2014 r. [Tabela 40] wykazała, że niemalże 100% mieszkańców Gminy Gniewkowo wyposażona była w sieć wodociągową. W przypadku centralnego ogrzewania instalacje posiadało ponad 3/4 mieszkańców na obszarze Miasta i ponad 2/3 mieszkańców na obszarach wiejskich. W 2014 r. ogółem mieszkań wyposażonych w łazienkę było 86,25%.

Tabela 40. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-bytowe na terenie Gminy Gniewkowo

Wyszczególnienie	Udział [w%]	
	obszar miejski	obszar wiejski

	2010 rok	
Wodociągi	98,5	95,9
Łazienka	87,8	84,1
Centralne ogrzewanie	76,2	68,4
	2014 rok	
Wodociągi	98,5	96,0
Łazienka	88,0	84,5
Centralne ogrzewanie	76,6	69,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

EDUKACJA

W skład infrastruktury społecznej wchodzi placówki o funkcji edukacyjnej. Na terenie Gminy Gniewkowo funkcjonują¹²:

➤ Wychowanie Przedszkolne:

1. Samorządowe Przedszkole w Gniewkowie,
2. Niepubliczne Przedszkole w Gąskach,
3. Prywatne Przedszkole „Parowozik” w Gniewkowie,

➤ Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie,
2. Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie,
3. Szkoła Podstawowa im. Księstwa Gniewkowskiego w Murzynie,
4. Szkoła Podstawowa im. ks. Ignacego Posadzego w Szadłowicach,
5. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Wierchosławicach,
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Kostrzewskiego w Gąskach,

➤ Gimnazja:

1. Gimnazjum Nr 1 im. Ziemi Kujawskiej w Gniewkowie,
2. Niepubliczne Gimnazjum w Gąskach,

➤ Szkoły Ponadgimnazjalne:

¹²Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

1. Szkoła Zawodowa w Gniewkowie.

W latach 2010-2015 największy odsetek wśród wszystkich jednostek edukacyjnych stanowili uczniowie uczęszczający do placówek przedszkolnych [Tabela 41]. Największy udział uczniów przypadł na dzieci uczęszczające do placówek przedszkolnych. W 2010 r. na jedno miejsce w przedszkolu przypadło 1,6 dzieci, z kolei w 2015 r. przypadło 1,3dzieci.

Liczba szkół podstawowych i gimnazjalnych była niezmienna przez pięć lat. W 2015 r. uczniów w placówkach podstawowych było ponad tysiąc, to o 9,66% więcej niż na początku badanego okresu. W przypadku uczniów szkół gimnazjalnych ich liczebność spadła aż o 25,56%. Od 2013 r. na terenie omawianej jednostki miejsko-wiejskiej funkcjonowały trzy jednostki edukacji ponadgimnazjalnej (włączając szkoły dla dorosłych), w których na jeden oddział przypadało 17 uczniów.

Szczegółowe dane dotyczące oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo przedstawia poniższa tabela [Tabela 41].

Tabela 41. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Placówki wychowania przedszkolnego	7	7	8	8	8	7
Oddziały wychowania przedszkolnego	22	23	26	27	26	23
Miejsca w przedszkolach	266	277	356	329	323	306
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	413	451	524	538	471	388
Szkoły podstawowe	6	6	6	6	6	6
Uczniowie szkół podstawowych	966	923	897	902	997	1069
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach podstawowych	17	16	16	16	16	16
Szkoły gimnazjalne	2	2	2	2	2	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych	540	528	491	472	413	402
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach gimnazjalnych	19	20	19	19	18	17
Szkoły ponadgimnazjalne	2	2	2	3	3	-
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	153	132	131	140	177	-

Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach ponadgimnazjalnych	77	66	19	16	16	-
--	----	----	----	----	----	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

OCHRONA ZDROWIA

Usługi z zakresu ochrony zdrowia w Gminie Gniewkowo pełni część placówek. Społeczeństwo przedmiotowej jednostki korzysta ze świadczeń medycznych prowadzonych przez:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESULAP” w Gniewkowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PROFILAKTYKA Anna Szatkowska” w Gniewkowie i Murzynie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Bożena Pałubicka w Szadłowicach,
- Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „REHMAK” w Gniewkowie,
- Gabinet Stomatologiczny w Gniewkowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ELAMED” w Gniewkowie,
- Gabinet Stomatologiczny Decodent w Gniewkowie

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna udzielana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS), Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Gniewkowie oraz Dom Pomocy Społecznej (DPS) w Warzynie.

W przeciągu czterech lat [Wykres 20] liczba gospodarstw oraz osób korzystających z gminnej pomocy społecznej na terenie miejsko-wiejskim wahała się. Największe wartości dla obu wskaźników odnotowano w roku 2013, a najmniejsze dwa lata wcześniej. Na każdy rok średnio przypadło 1 575,4 osób, którym udzielono pomocy, przy średniej 567,6 dla gospodarstw domowych.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 20. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej szczególnie działa w zakresie:

- przyznawania i wypłacania przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzenia i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiz i ocen zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

MGOPS wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Nadrzędnym celem niniejszej jednostki jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie należy świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Może to być pomoc w codziennych czynnościach życiowych, załatwianiu spraw urzędowych, edukacji, czy zapewnieniu integracji ze środowiskiem lokalnym.

Kolejną jednostką podległą Urzędowi Gminnemu Gniewkowo jest Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS). Ośrodek ten udziela wsparcia dziennego pobytu dla osób dorosłych, działając na zasadzie trzech kategorii domów oznaczonych jako A, B i C. Przyjmowane osoby

przypisywane są do odpowiedniego domu według typu schorzenia danego uczestnika ŚDS. Dom A świadczy usługi dla osób przewlekle psychicznie chorych, dom B – dla osób upośledzonych umysłowo, natomiast dom C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Nadrzędnym celem działań Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie jest pomaganie osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, rozwiązywaniu codziennych problemów oraz integrowanie ich ze społecznością lokalną poprzez różnego rodzaju formy aktywizacji.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Działalność z zakresu upowszechniania kultury i sportu na terenie Gminy Gniewkowo prowadzona jest przez dwie główne instytucje kultury, którymi są Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna (MGBP) i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji (MGOKSiR). Jednostką pomocniczą dla MGBP jest filia biblioteczna zlokalizowana w Wierzchosławicach.

Nadrzędne instytucje umiejscowione są w tym samym budynku na terenie Miasta Gniewkowo. W 2013 roku zakończona została modernizacja tego budynku i przystosowanie go do potrzeb funkcjonowania ośrodka kultury.

Działalność Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Gniewkowie, która pełni także funkcję biblioteki powiatowej, polega na:

- gromadzeniu, opracowywaniu, przechowywaniu, ochronie i udostępnianiu materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy,
- obsłudze użytkowników poprzez udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych innych bibliotek,
- prowadzeniu działalności bibliograficznej, edukacyjnej i popularyzatorskiej,
- udostępnianiu zbiorów na miejscu, wypożyczaniu na zewnątrz oraz prowadzeniu wymiany między biblioteczną ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,

- organizowaniu czytelnictwa i udostępnianiu materiałów bibliotecznych osobom chorym i niepełnosprawnym,
- popularyzowaniu czytelnictwa oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego i gospodarczego Gminy oraz powiatu inowrocławskiego,
- współdziałaniu z innymi bibliotekami i organizacjami w zakresie wymiany informacji i materiałów w celu rozwijania czytelnictwa i zaspokojenia potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności gminy,
- organizowaniu i prowadzeniu różnych form pracy z czytelnikiem służących popularyzacji książki, sztuki i nauki,
- pełnieniu funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznego, organizowaniu obiegu wypożyczeni międzybibliotecznych, opracowywaniu i publikowaniu bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym,
- udzielaniu bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej,
- sprawowaniu nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez powiatowe i gminne biblioteki publiczne zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach¹³.

Zadaniem MGOKSiR jest przede wszystkim aktywizowanie społeczeństwa Gminy w działaniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Mieszkańcy mają możliwość uczestniczenia w różnorodnych zajęciach organizowanych w ramach kół i sekcji zainteresowań w podziale na grupy wiekowe. Aktualna oferta MGOKSiR dla dzieci obejmuje przede wszystkim: Klub Malucha, sekcję taneczną, język angielski, karate, Piłkarskie Przedszkole, Klub Małego Odkrywcy, sekcję plastyczną, Ognisko Teatralno-Estradowe i Akademię Młodego Działkowicza; dla młodzieży: język angielski, Piłkarską Akademię Dziewcząt, Wolontariuszownię oraz sekcję muzyczną; dla dorosłych natomiast: fitness, język angielski, aerobik 50+, wyjazdy basenowe, sekcję turystyczną, Zespół Ludowy „Gniewkowanie”, Pracownię Sędziego oraz robótki ręczne.

Ponadto, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji organizuje różnego rodzaju imprezy. Między innymi odbywają się one w Parku Wolności i Stadionie Miejskim, na hali sportowej przy SP nr 1, boisku Orlik 2012, na Rynku i na terenie rekreacyjnym przy ul. Piasta. Poza tymi obiektami, Gniewkowo posiada nowoczesną halę sportową przy Gimnazjum nr 1,

¹³ Księga rejestrowa instytucji kultury, Urząd Gminy w Gniewkowie, BiP, 01.10.2015 r.

boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, wybudowane w ramach programu „Blisko-Boisko” oraz boisko wielofunkcyjne na terenie rekreacyjnym na osiedlu 700-lecia. Co więcej, niektóre uroczystości organizowane są w budynku synagogi przy ul. Podgórnej w Gniewkowie.

Gmina Gniewkowo w swej działalności kulturowo-rekreacyjnej wyróżnia się urządzaniem wielu imprez, do których zaliczają się głównie: Obchody Dni Gniewkowa, Noc św. Jana, Gminne Święto Plonów, Powitanie Nowego Roku, Jarmarki Gniewkowskie, Przeglądy Zespołów Folklorystycznych, otwarcie Szopki Betlejemskiej oraz wizytę Św. Mikołaja na gniewkowskim Rynku. Oprócz niniejszych zabaw, organizowane są także rocznice i uroczystości państwowe (Rocznica Uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja, wybuchu II wojny światowej, Narodowe Święto Niepodległości itp.).

W ramach działań MGOKSiR mieszkańcy Gminy miejsko-wiejskiej pielęgnują tradycje i obrzędy lokalne, np. poprzez aranżowanie tematycznych konkursów, spotkań i przeglądów piosenek oraz funkcjonowanie zespołów ludowych i wokarno-instrumentalnych. Dla najmłodszych zapraszane są teatrzyki z programami dla dzieci. Ośrodek kultury jest także inicjatorem wyjazdów do kina, opery i teatru oraz organizowania licznych rozgrywek ligowych, turniejów sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Poza dwoma powyżej przedstawionymi jednostkami, dodatkowa działalność kulturalna prowadzona jest przez świetlice wiejskie, stowarzyszenia, harcerstwo, parafie oraz szkoły z terenu Gminy.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Aktywność ludności Gminy koncentruje się wokół działalności stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych związków. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój jednostki miejsko-wiejskiej oraz organizacja życia społecznego.

Na terenie Gminy Gniewkowo znajduje się 20 świetlic wiejskich zlokalizowanych w: Wierchosławice, Wielowieś, Ostrowo, Wierzbiczany, Szpital, Murzynko, Murzynno, Żyrosławice, Klepary, Gąski, Suchatówka, Godzięba, Szadłowice, Markowo, Skalmierowice, Kijewo, Zajezerze, Kawęczyn, Więclawice, Lipie.

Mieszkańcy miasta i wsi swoją aktywność kulturalną i sportowo-rekreacyjną mają możliwość rozwijać w ramach niżej wymienionych klubów i stowarzyszeń¹⁴:

- Stowarzyszenie Gąski – Mała Ojczyzna,
- MLKS UNIA Gniewkowo – piłka nożna, szachy,
- TG SOKÓŁ – tenis stołowy, biegi uliczne i na orientację,
- LZS CZARNI Wierzchosławice – piłka nożna;
- KS Mikrus Szadłowice-piłka nożna,
- UKS MGOKSiR – piłka siatkowa.

ANALIZA SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu,
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady,
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu,
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu.

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika

¹⁴ Strategia Rozwoju Gminy Gniewkowo 2014-2020

(pozytywne/negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

ROZWÓJ PRZESTRZENNY

Mocne strony

- duża powierzchnia terenu Gminy,
- dominujący udział gruntów rolniczych,
- centralne położenie głównej siedziby Gminy, co umożliwia komunikowanie się z sołectwami,
- bliska odległość do centralnych miast powiatu i województwa,
- dobre warunki do rozwoju rolnictwa,
- duża liczba zachowanych obiektów zabytkowych,
- występowanie jezior i kompleksów leśnych o dużych walorach rekreacyjnych i turystycznych,
- Miasto Gniewkowo stanowi węzeł transportowy,
- korzystne położenie komunikacyjne Gminy pomiędzy Toruniem a Inowrocławiem,

Szanse

- przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zniszczonym przez działalność człowieka, poprawa stanu środowiska,
- współpraca z centralnymi miastami powiatu i województwa,
- przestrzeganie zasad zrównoważonego

Słabe strony

- wyraźny dwupodział obszaru Gminy ze wzgl. na warunki geologiczne i geomorfologiczne,
- teren wiejski mocno rozdrobniony
- dominacja małych i bardzo małych wsi,
- wzmożony ruch samochodowy w Gniewkowie,
- wysoka emisja zanieczyszczeń z pojazdów transportowych,

Zagrożenia

- ruchy masowe ziemi, spowodowane gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych oraz wezbraniem rzek,
- niski potencjał małych wsi do rozwoju przedsiębiorczości,

- rozwoju przestrzennego Gminy,
- poprawa estetyki budynków w centralnej (rewitalizowanej) części Miasta,
- istniejące uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne hamują dalszy rozwój Gminy,
- zagrożony rozwój demograficzny, zwłaszcza w małych wsiach,
- zajmowanie terenów przyrodniczych przez zabudowania,

ROZWÓJ SPOŁECZNY

Mocne strony

- dość równomierna struktura ludności pod względem płci,
- duża gęstość zaludnienia Miasta,
- znaczny udział osób w wieku produkcyjnym,
- zapewniona edukacja od poziomu wychowania przedszkolnego do szkoły ponadgimnazjalnej,
- świadczenie usług ochrony zdrowia przez 5 NZOZ
- aktywna działalność instytucji kultury

Słabe strony

- przewaga kobiet w wieku poprodukcyjnym,
- ujemny przyrost naturalny,
- dość duży udział gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej,
- trudna sytuacja ekonomiczna dużych grup ludności spowodowana bezrobociem oraz niską opłacalnością produkcji rolnej,

Szanse

- pozyskiwanie pomocy finansowej, szczególnie dla rozwoju jednostek samorządowych udzielających różnego rodzaju pomoc mieszkańcom Gminy,
- organizowanie interdyscyplinarnych zajęć kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych itp., aktywizujących większą liczbę osób będących w różnych grupach wiekowych,
- przekazywanie najmłodszym mieszkańcom Gminy tradycji i obrzędów lokalnych,
- rozbudowa infrastruktury na terenach wiejskich,
- poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców,
- realizacja programów i korzystanie z funduszy na poziomie powiatowym i wojewódzkim, których celem jest ograniczanie bezrobocia i jego skutków,
- tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi nowych firm i nowych miejsc pracy,

Zagrożenia

- starzenie się społeczeństwa,
- utrzymująca się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych,
- kilkuletnie odnotowywanie przewagi migracji wewnętrznych nad zagranicznymi,
- migracja młodych i wykształconych mieszkańców do ośrodków miejskich,
- zmniejszanie się liczby uczniów w kolejnych poziomach edukacyjnych,
- brak miejsc w placówkach przedszkolnych w stosunku do liczby dzieci,

ROZWÓJ GOSPODARCZY

Mocne strony

- przyrost podmiotów gospodarczych

Słabe strony

- mały udział firm zatrudniających 50 i więcej

- znaczny udział mikro-przedsiębiorców,
 - szybkie tempo rozwoju mikro-przedsiębiorstw,
 - funkcjonowanie dwóch firm zatrudniających 250 i więcej osób,
 - prężna działalność podmiotów zajmujących się budownictwem, handlem hurtowym i detalicznym,
 - wysoki udział przedsiębiorstw z sektora prywatnego,
 - dominacja gruntów rolnych o powierzchni 15 i więcej ha,
 - dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna,
 - wzrost udziału osób korzystających z instalacji sanitarno-technicznych,
 - wysoka wartość wskaźnika mieszkań wyposażonych w instalacje sanitarno-bytowe,
- osób,
 - nieznaczną rolę podmiotów gospodarki narodowej PKD z sekcji:
 - administracja publiczna i obrona narodowa,
 - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami,
 - działalność związana z rekultywacją,
 - mała liczba podmiotów prywatnych,
 - niewielkie znaczenie dróg gminnych w transporcie kołowym,
 - zastój w rozwoju instalacji technicznych,
 - częściowa gazyfikacja terenu Gminy,

Szanse

- aktywna polityka władz samorządowych nastawiona na pozyskanie inwestorów zewnętrznych oraz rozwój przedsiębiorczości mieszkańców,
- konieczność rozwoju sieci infrastrukturalnych,
- modernizacja istniejącej linii kolejowej, w celu zwiększenia jej udziału w obsłudze transportu towarów i osób,
- rozbudowa instalacji sieci gazowej na terenach zurbanizowanych,
- promocja walorów gospodarczych,
- ciągła ochrona dorobku kultury,

Zagrożenia

- wkraczanie procesu urbanizacji na tereny dotychczas niezagospodarowanych,
- brak inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych,
- pogorszenie się opłacalności produkcji rolnej w skali kraju,
- przeznaczanie małej ilości środków finansowych na utrzymanie obiektów dziedzictwa kulturowego,

Źródło: Opracowanie własne.

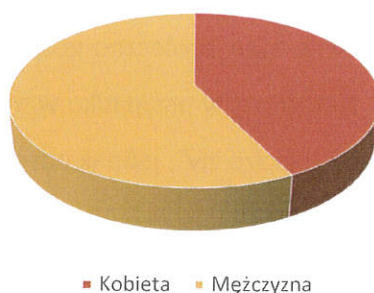
6.2. Wyniki przeprowadzonych badań

6.2.1. Wyniki badania ankietowego

METRYCZKA

W badaniu wzięło udział nieznacznie więcej mężczyzn w stosunku do kobiet. Ich odsetek wyniósł 57,4%.

Wykres 21 Płeć

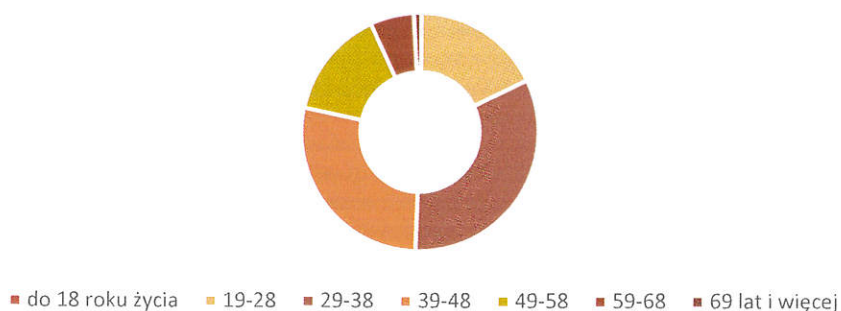

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Najwięcej respondentów biorących udział w badaniu było w przedziale wiekowym od 29 do 38 lat. Odsetek ten wyniósł 32,7%. Następnie były to osoby między 39 – 48 r.ż. (27,7%) i 19 – 28 r.ż. (17,8%). Najmniej odnotowano respondentów mających 59-68 lat (6,0%) lub będących po 69 roku życia (1,0%).

Warto odnotować, że w badaniu udziału nie wzięły osoby do 18 roku życia.

Wykres 22 Wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

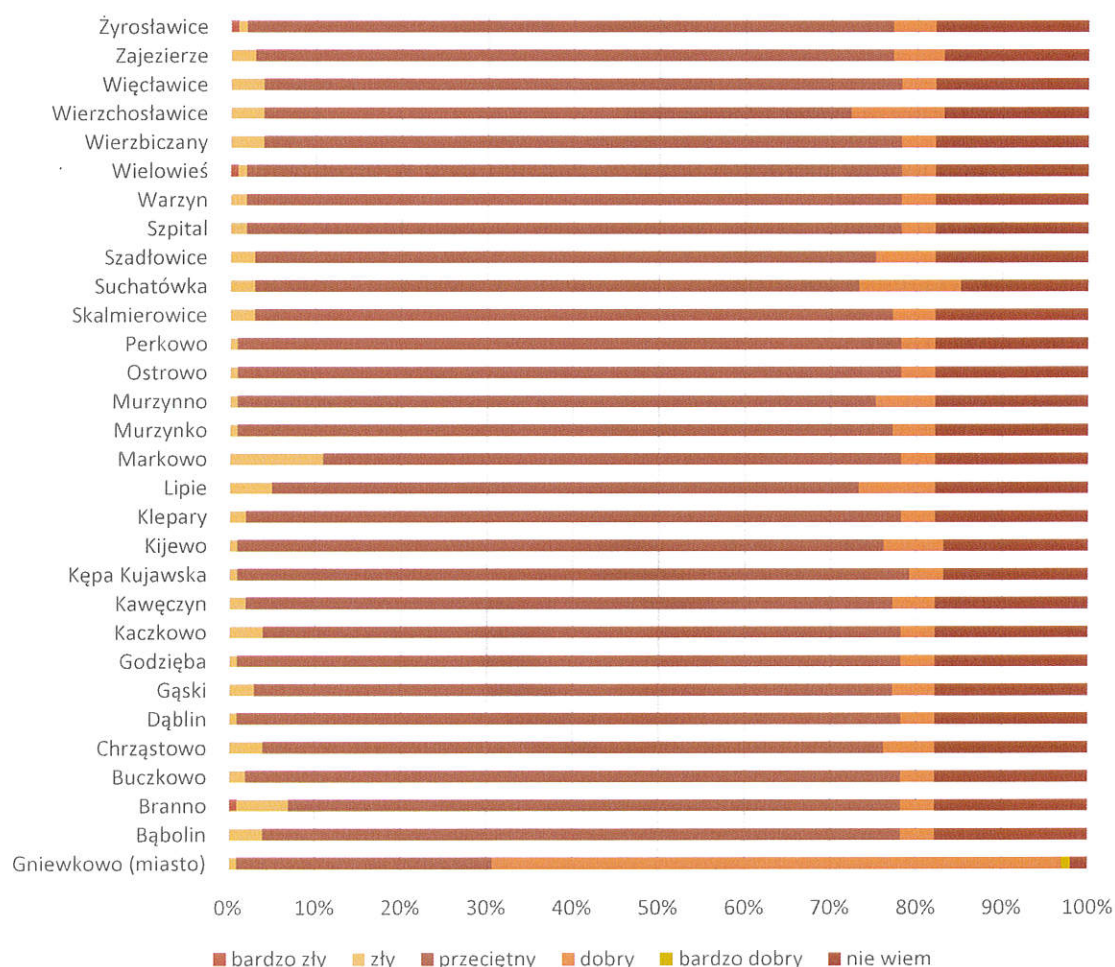
Z każdej miejscowości mieszkańcy mieli możliwość wzięcia udziału w badaniu, co pozwoliło na zebranie informacji w sposób trafny i rzetelny.

W zdecydowanej większości mieszkańcy „przeciętnie” ocenili stan społeczno-gospodarczy poszczególnych miejscowości. Tego rodzaju odpowiedzi najczęściej zaznaczane były w przypadku Dąblina, Godzięba, Ostrowa i Perkowa (77,23%).

Respondenci zdecydowanie częściej wskazywali na odpowiedzi pozytywne (suma „dobry” i „bardzo dobry”) niż negatywne (suma „zły” i „bardzo zły”). W tym zakresie najlepiej ocenione zostały miejscowości Gniewkowo (66,3% dobry; 1,0% bardzo dobry). Następnie były to Suchatówka (11,9% dobry) oraz Wierzchosławice (10,9% dobry).

Odpowiedzi oceniających negatywnie stan społeczno-gospodarczy najczęściej odnotowano w przypadku Markowa (10,9% zły). Natomiast w przypadku miejscowości Brannie, Wielowieś i Żyrosławice zaznaczono odpowiedź „bardzo zły”, jednak odsetek ten wyniósł poniżej 1%.

Wykres 23 Ocena ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Respondenci, oceniając skalę występowania poszczególnych problemów na terenie gminy, ponownie najczęściej wskazywali odpowiedź „przeciętna”. Najwięcej zaznaczeń dotyczyło problemów:

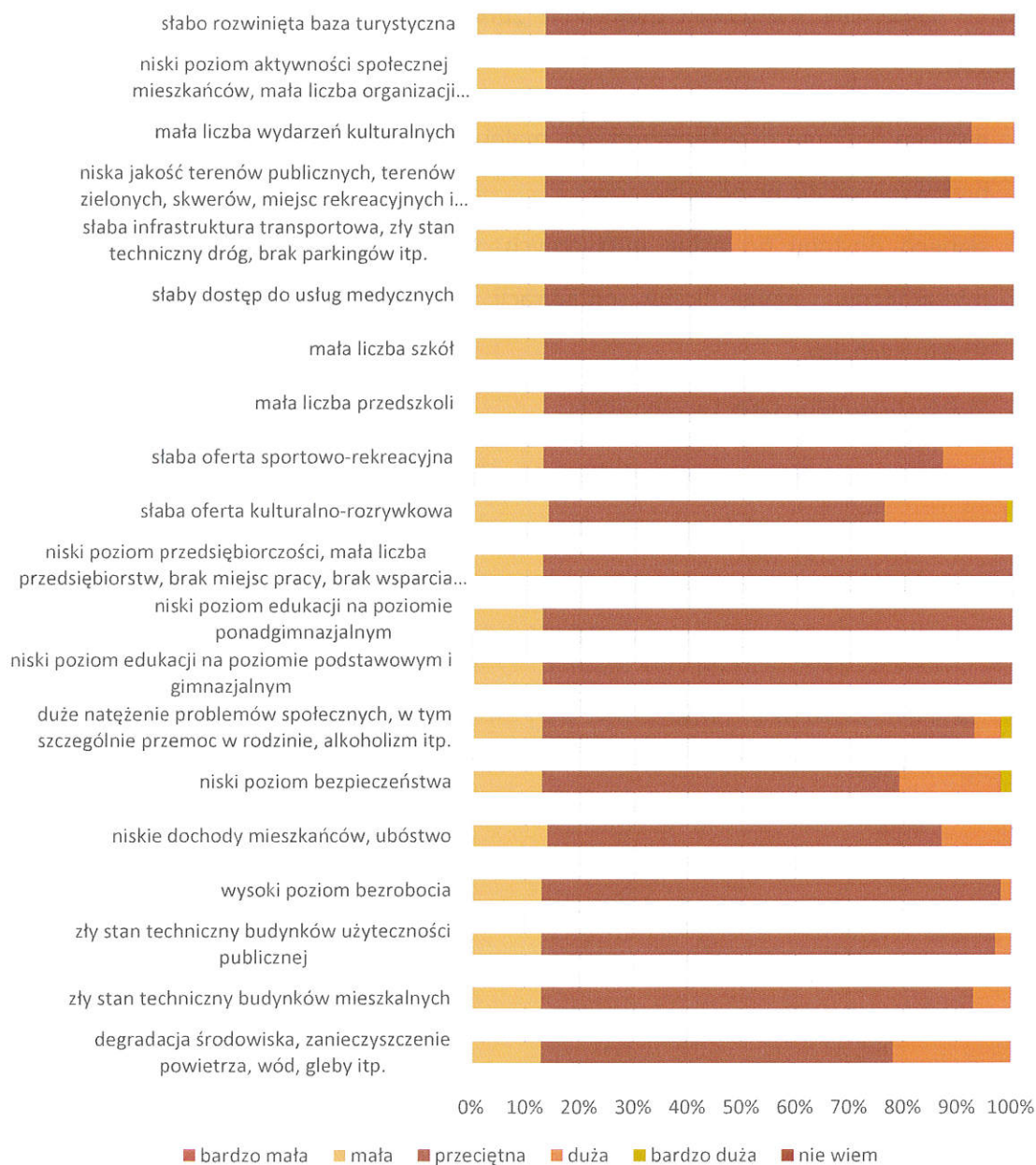
- niskiego poziomu przedsiębiorczości, małej liczby przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców;
- słabego dostępu do usług medycznych, niskiego poziomu aktywności społecznej mieszkańców, małej liczby organizacji pozarządowych, stowarzyszeń klubów sportowych, itp.;
- słabej rozwiniętej bazy turystycznej.

Osoby badane uznały, że do największych problemów gminy Gniewkowo zaliczyć należy słabą infrastrukturę transportową, zły stan techniczny dróg, brak parkingów (52,5% duża). Następnie była to degradacja środowiska, zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby, itp. (21,8% duża) oraz niski poziom bezpieczeństwa (18,8% duża, 2,0% bardzo duża).

Ankietowani stwierdzili, że słabą ofertę kulturalno-rozrywkową należy zakwalifikować jako najmniejszy problem występujący na terenie gminy (suma „bardzo mała „ i mała” – 13,9%).

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 24. Skala występowania poszczególnych problemów na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Mieszkańców poproszono o wymienienie negatywnych zjawisk występujących na terenie miejsca zamieszkania. W tym zakresie najczęściej wskazywano na niski poziom bezpieczeństwa (bójki, rozboje, pobicia), a także spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Istotnym problemem na terenie gminy jest również brak miejsc aktywizacji i integracji społecznej. Wielu respondentów wskazywało na zaniedbane parki oraz place zabaw znajdujące się w przestrzeni publicznej. Wśród niedogodności w sferze społecznej mieszkańcy

zaznaczali również brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także małą liczbę wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. W przypadku problemów infrastrukturalnych najczęściej pojawiającą się odpowiedzią był zły stan nawierzchni dróg i chodników oraz brak ścieżek rowerowych. Pojedyncze wskazania dotyczyły także niedopasowanych do potrzeb połączeń komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, co utrudnia poruszanie się po terenie gminy osobom nieposiadającym samochodu. Jednocześnie zaznaczyć należy, że wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył wyrażenia „brak większych problemów”.

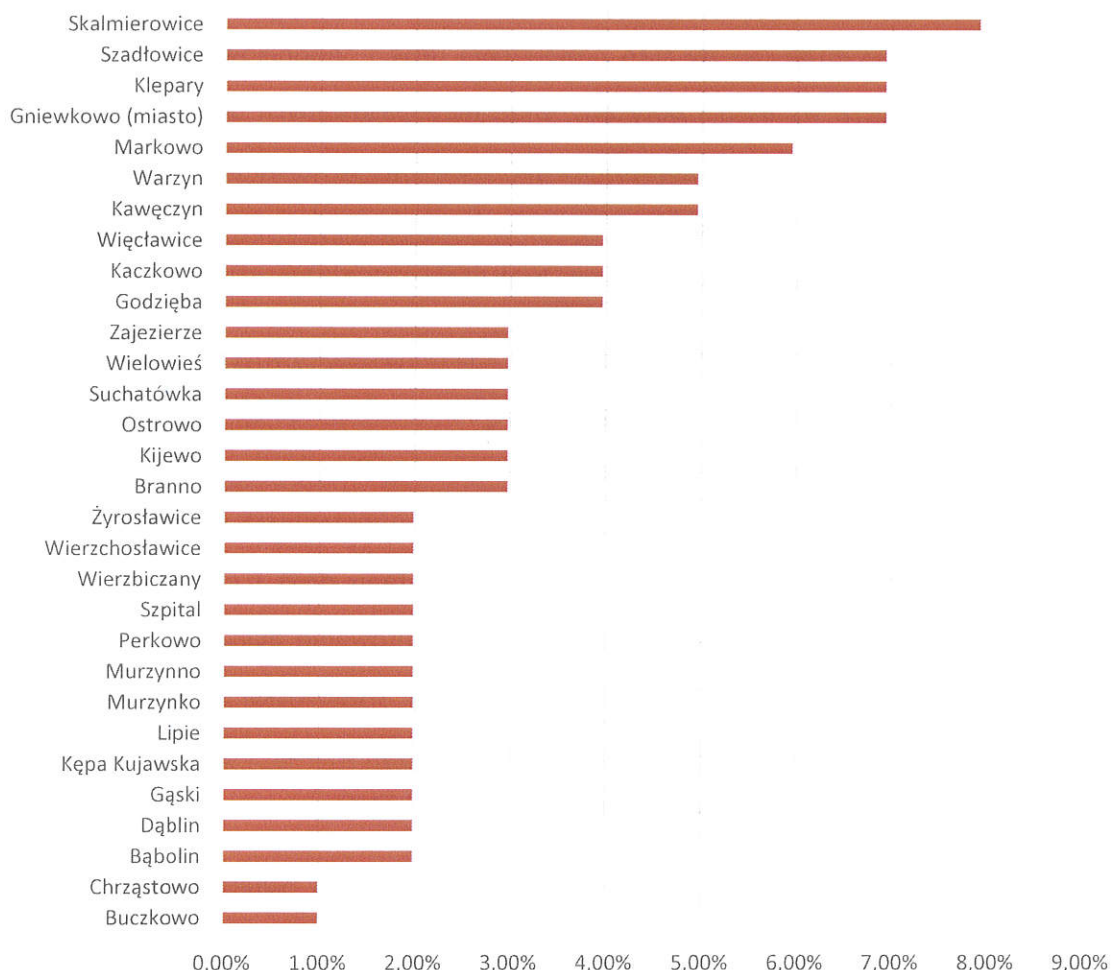
Zdaniem mieszkańców władze, w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy, powinny podjąć działania w sferze społecznej i infrastrukturalnej. Do pierwszej z nich zaliczono: poszerzenie oferty kulturalnej, poprawę bezpieczeństwa oraz stworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego (np. zajęcia w świetlicach wiejskich). W sferze infrastrukturalnej najczęściej wskazywano na: poprawę stanu dróg i chodników, budowę ścieżek rowerowych, zagospodarowanie parków, wyremontowanie placów zabaw. Częstym postulatem była również kwestia związana z ochroną środowiska (segregacja śmieci, wprowadzanie rozwiązań ekologicznych w sferę gospodarczą), a także infrastrukturą wodno-kanalizacyjną (rozwiązanie wszelkich problemów w tym zakresie).

Ankietowani uznali, że działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego najbardziej potrzebne są w Skalmierowicach. Odsetek ten wyniósł 7,9%. Następnie były to Szadłowice, Klepary i Gniewkowo (6,9%). Nieco mniej działań w tym zakresie potrzebnych jest w Wawrzynie oraz Kawęczynie (5,0%). Po czterech respondentów stwierdziło, że w Więclawicach, Kaczkowie i Godziębku wsparcie w rozwoju społecznym jest niezbędne.

Poniższy wykres przedstawia szczegółowe dane.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 25. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?

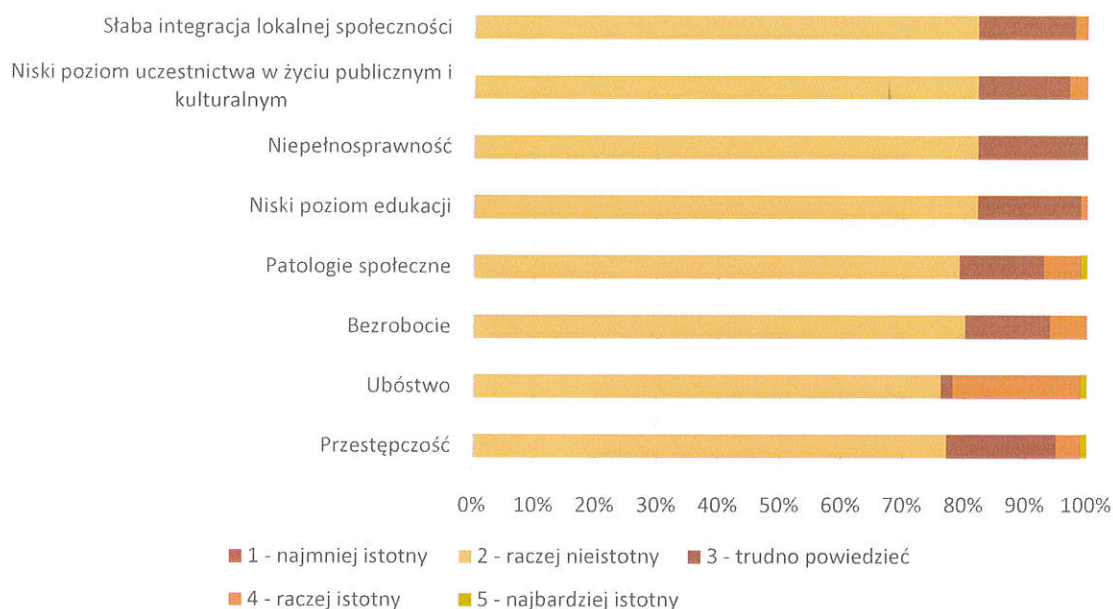

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Badanych poproszono o ocenę najważniejszych problemów społecznych występujących na terenie gminy. Zdecydowana większość badanych uznała, że są one raczej nieistotne. Tego rodzaju odpowiedź najczęściej zaznaczana była w przypadku niskiego poziomu edukacji, niepełnosprawności, niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz słabej integracji lokalnej społeczności (82,2%). Do istotnych problemów, występujących na terenie gminy, mieszkańcy zaliczyli ubóstwo (20,8%) oraz przejawy patologii społecznych (6,9%).

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 26. Proszę ocenić najważniejsze problemy społeczne występujące na terenie gminy

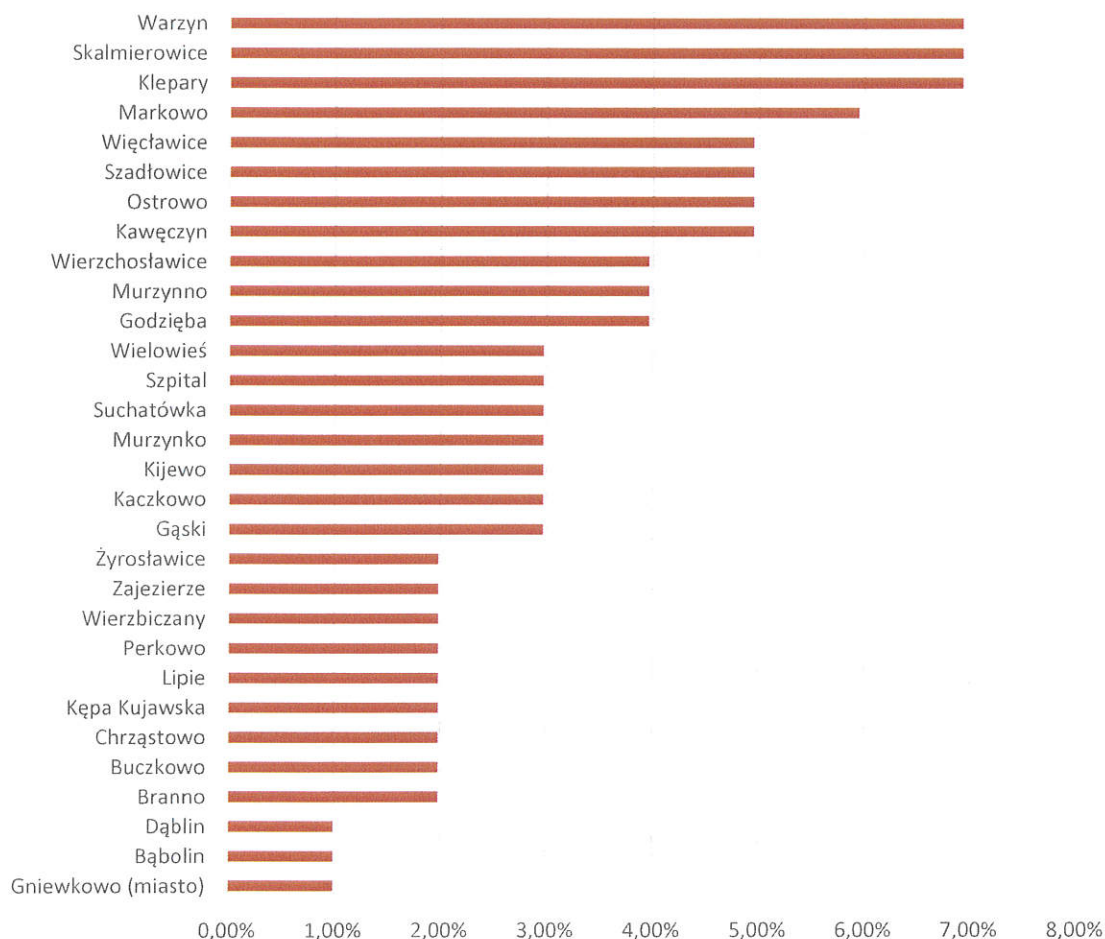

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Mieszkańcy wskazali, że miejscowości Wawrzyn, Skalmierowice i Klepary, wymagają wsparcia w zakresie rozwoju gospodarczego. Odsetek równy był 6,9%. Następnie, tego rodzaju działania, potrzebne są w Markowie (5,9%), Węclawicach, Szadłowicach, Ostrowie i Kawęczynie (4,9%). Inne miejscowości uzyskały niższe wskazania, co potwierdza poniższy wykres.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 27. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?

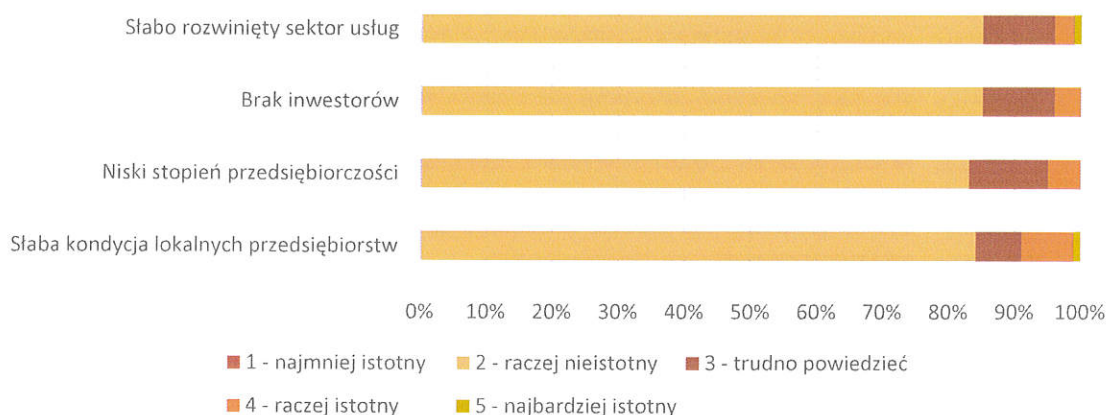

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Ankietowani w zdecydowanej większości uznali, że wskazane w badaniu problemy gospodarcze są raczej nieistotne dla gminy. Nieco mniej zaznaczeń, jednak odsetek ten pozostaje nadal wysoki, dotyczyło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Za istotny problem gminy mieszkańcy zaliczyli słabą kondycję lokalnych przedsiębiorców (8,9%), a następnie niski stopień przedsiębiorczości (5,0%).

Wykres 28. Proszę ocenić najważniejsze problemy gospodarcze występujące na terenie gminy

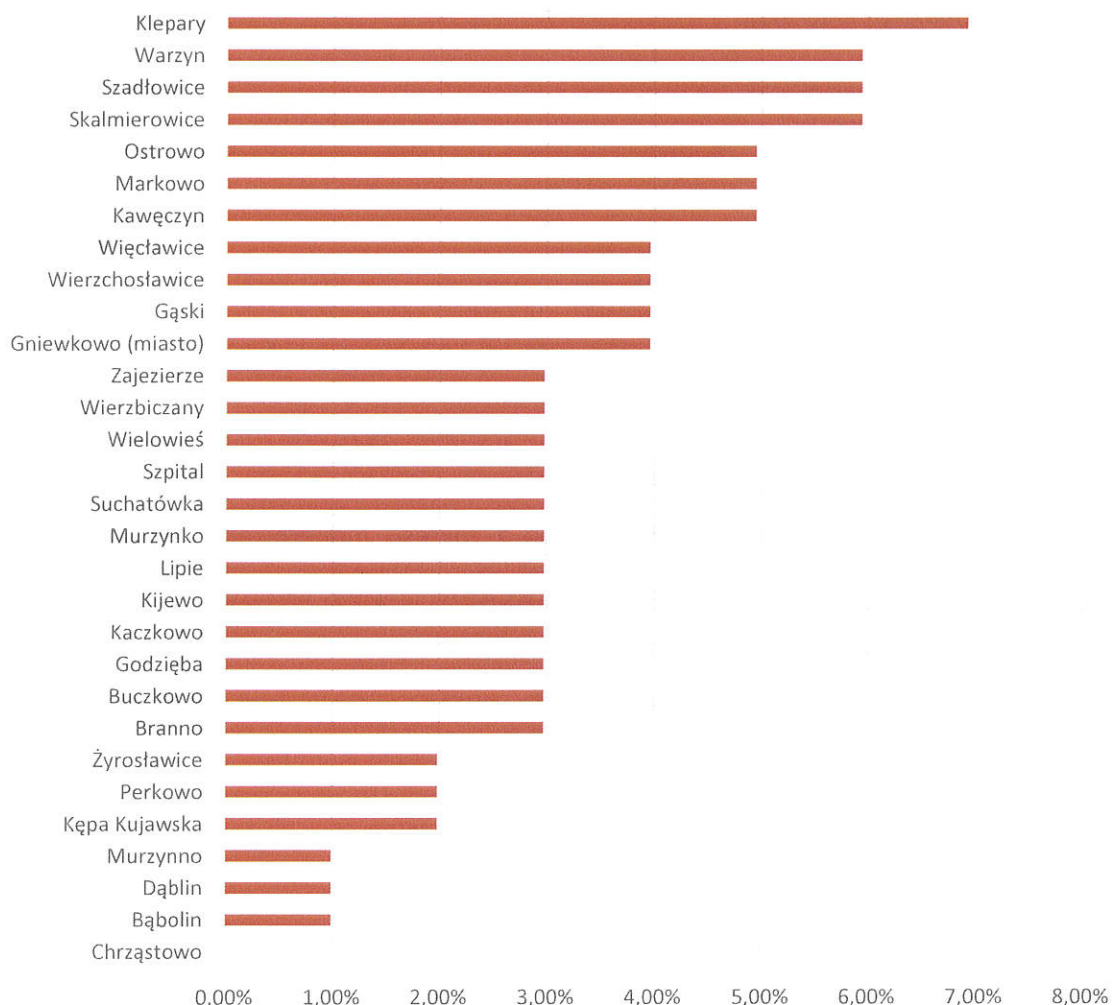
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Badanych zapytano również o potrzebę działań z zakresu modernizacji i budowy nowej infrastruktury. Najwięcej wskazań dotyczyło miejscowości Klepary. Odsetek ten wyniósł 6,9%. Następnie były to Wawrzyn, Szadłowice i Skalmierowice, na które wskazało po 6 respondentów. Nieco mniej respondentów uznało, że tego rodzaju działania potrzebne są w Ostrowie, Markowie i Kawęczynie.

W przypadku pozostałych odpowiedzi, odsetek odpowiedzi był stosunkowo niski. Poniższy wykres prezentuje szczegółowe dane.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 29. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, mieszkaniowej, drogowej) są najbardziej potrzebne?

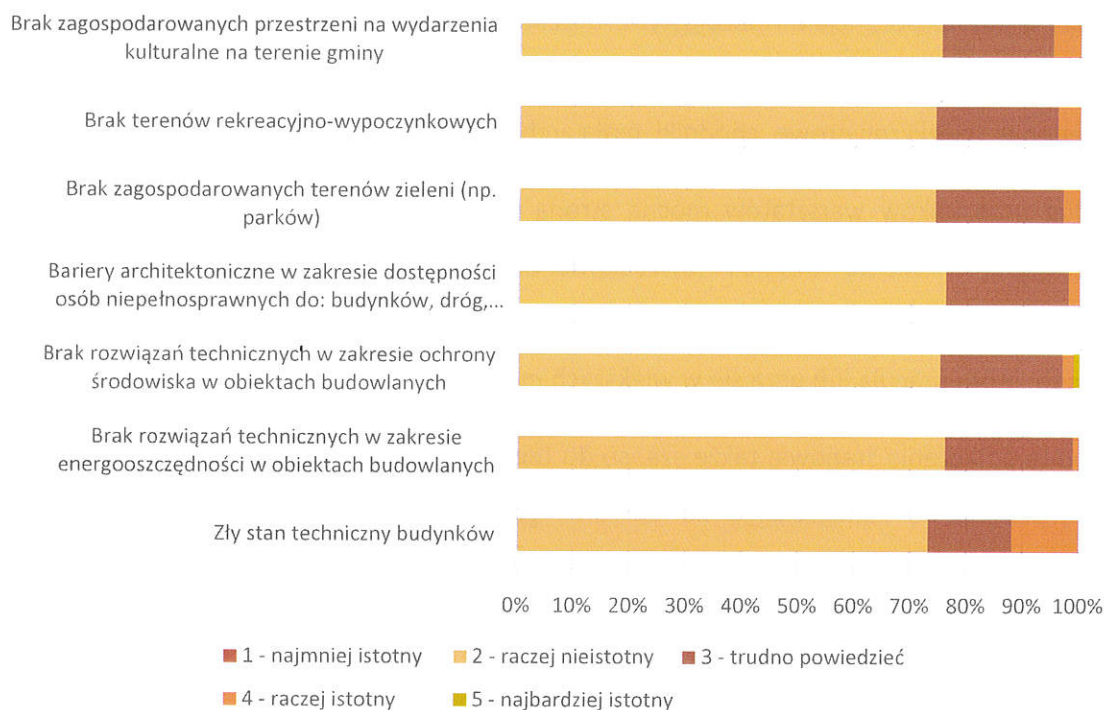

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

W zakresie problemów przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w zdecydowanej większości wskazano na nieistotność wymienionych kwestii, co przedstawia poniższy wykres.

Miejscowościami, przy których najwięcej zaznaczono odpowiedzi „raczej istotny” i „najbardziej istotny” były zły stan techniczny budynków (11,9%) oraz brak zagospodarowanych przestrzeni na wydarzenia (5,0%).

Wykres 30. Proszę ocenić najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne występujące na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

6.2.2. Sprawozdania z konsultacji

W ramach sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo dnia 4 października 2016 roku odbyło się spotkanie konsultacyjne. Uczestnikami spotkania byli mieszkańcy niniejszej gminy miejsko-miejskiej.

Spotkanie z mieszkańcami Gniewkowa podzielone było na trzy etapy. Pierwszym etapem forum było przedstawienie podstawowych pojęć dotyczących procesu rewitalizacji. Drugą część stanowiły warsztaty, podczas których uczestnicy dyskutowali nad rozwojem gminy. W trzecim etapie spotkania podsumowano konsultacje, przedstawiając najważniejsze wnioski.

Warsztaty z mieszkańcami Gniewkowa miały na celu sprecyzowanie mocnych i słabych stron jednostki oraz wskazanie stref najbardziej wymagających rewitalizacji.

Za mocne strony gminy Gniewkowo mieszkańcy uznali przede wszystkim tereny zieleni, które posiadają potencjał na rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Szczególnie efektywnie można wykorzystać zasoby przyrodnicze (las, jeziora, mokradła i zarośla śródpolne), które sprzyjają do uprawiania m.in. wędkarstwa, myślistwa, turystyki pieszej i rowerowej.

Pozytywnie zostały także ocenione tereny wiejskie (w tym zespoły parkowo-pałacowe), jako obszary o dużym potencjale rozwojowym. Uczestnicy spotkania jednak zaznaczyli, że tereny wiejskie wymagają „odnowy” poprzez m.in. wprowadzenie infrastruktury ulicznej (np. oświetlenie, ścieżki rowerowe, chodniki, mała architektura).

Według uczestników warsztatów mocną stroną gminy Gniewkowo jest również położenie geograficzne – blisko do Torunia i Inowrocławia. Co więcej, istnieje dobra komunikacja między gminą, a tymi jednostkami (szczególnie Toruniem). Ma to istotne znaczenie w głównej mierze dla osób, które pracują lub uczą się w większych miastach.

Dogodne połączenia stanowią także szansę do tego, aby zachęcić mieszkańców z Torunia czy z Inowrocławia do zamieszkania na obszarze gminy. Ponadto, jednostka miejsko-wiejska posiada tereny przygotowane pod nowe inwestycje (stałe niewykorzystane), odpowiednie pod zabudowę mieszkaniową. Napływ nowej tkanki miejskiej mogłoby sprawić, że gmina Gniewkowo stałaby się „sypialnią” dla dużych miast.

Przybyli na spotkanie mieszkańcy dobrze ocenili także infrastrukturę społeczną dotyczącą działań różnego typu organizacji pozarządowych. Wskazali na: koło wędkarskie „Okoń”, kluby sportowe, OSP, kilkanaście stowarzyszeń, koła gospodyń wiejskich i zespoły ludowe, dzięki którym podtrzymywana i rozwijana jest lokalna kultura. Organizacje te skupiają wiele osób, zwłaszcza z obszarów wiejskich oraz starają się o dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Osoby na spotkaniu podkreśliły, że instytucje wiejskie mają duże znaczenie dla mieszkańców danych miejscowości, czego niestety nie widać w mieście Gniewkowo. Zaznaczyli oni również, że pomimo dużej aktywności poszczególnych organizacji pozarządowych, to brakuje wzajemnej współpracy między np. stowarzyszeniami. Instytucje działają we własnym środowisku, co niekorzystnie wpływa na integrację społeczności z całego obszaru jednostki miejsko-wiejskiej.

Uczestnicy konsultacji uważają, że współpraca instytucji kulturalnych mogłaby przyczynić się np. do organizacji imprez, większych i lepszych jakościowo, których brakuje w gminie. Do najważniejszych z nich zaliczają głównie Jarmarki Gniewkowskie, przeglądy powiatowe zespołów ludowych i dożynki.

Ponadto, potrzeba integracji między organizacjami pozarządowymi, wynika też z niskiej aktywności ludności, zwłaszcza miejskiej, przy organizowaniu różnego rodzaju wydarzeń.

Dlatego też, uczestnicy warsztatów wskazali na potrzebę powołania stowarzyszenia typowo zajmującego się przygotowaniem i przeprowadzaniem imprez.

Według osób biorących udział w warsztatach, mocną stroną gminy Gniewkowo są również miejsca i obiekty historyczne. Przeprowadzone wykopaliska archeologiczne ukazały liczne ślady po dawnych wydarzeniach (m.in. przez teren gminy przechodził szlak bursztynowy i istniało Księstwo Gniewkowskie). Pozostałości historyczne obecnie stanowią potencjał, do tego, aby w gminie stworzyć skansen, będący jednym z najważniejszych punktów turystycznych nie tylko na jej terenie, ale także w całym regionie.

Innymi miejscami o potencjale turystyczno-rekreacyjnym są parki z pałacami zlokalizowane w większości miejscowościach gminy. Jednakże, obecny ich stan zniechęca mieszkańców czy też przyjezdnych, do spędzania na ich terenie wolnego czasu. W celu przywrócenia zespołom parkowo-pałacowym dawnej funkcji użytkowej, wymaga się przeprowadzenia działań naprawczych. Nie mniej jednak, dużą przeszkodą jest fakt, iż większość z tych terenów zieleni stanowi własność osób prywatnych.

Mieszkańcy biorący udział w warsztatach, jako zaletę uznali racjonalne wykorzystywanie środków z funduszu sołeckiego i budżetu obywatelskiego. Dotychczas z uzyskanych pieniędzy przeprowadzono m.in. modernizację dróg, remonty świetlic i zorganizowano imprezy kulturalne.

Za słabe strony gminy Gniewkowo mieszkańcy uznali przede wszystkim społeczeństwo, a mianowicie ich brak zaangażowania i obojętność wobec rozwoju gminy. W odpowiedzi na zadane pytanie: „*co hamuje rozwój gminy i co można by rewitalizować?*”, wskazali, że przede wszystkim należy „*rewitalizować myślenie ludzi*”, zmienić ich mentalność i stosunek do rzeczy wspólnych, ponieważ ludzie nie dbają o przestrzeń publiczną. W związku z tym, uczestnicy warsztatów wyrazili potrzebę m.in. organizowania programów aktywizujących osoby do życia społecznego, jak i przygotowania odpowiedniego do tego zaplecza.

W odniesieniu do poruszonego problemu, jeden z uczestników konsultacji wyraził, że ważne jest „*tworzenie infrastruktury, która pomaga teraz tym ludziom wyjść z domu, dojść do tych przestrzeni, skorzystać z tej przestrzeni, ale ta przestrzeń musi być blisko domu, nie daleko, blisko domu*”. Inni z kolei uznali, że skupienie rewitalizacji (tworzenie infrastruktury społecznej) najbardziej potrzebne jest w obrębach wiejskich (na małych obszarach, nie

dużych) wśród małych społeczności, gdzie obecnie brakuje miejsc spotkań i integracji. Ponadto, negatywnym aspektem gminy jest brak osób, które stałyby się liderami aktywizujących społeczność miejską. W tym zakresie przydałyby się odpowiednie szkolenia dla osób mających potencjał do bycia liderem.

Po przeprowadzonych warsztatach z udziałem mieszkańców, na temat mocnych i słabych stron gminy Gniewkowo, spotkanie konsultacyjne zakończono podsumowaniem.

Uczestnicy spotkania za najbardziej konieczne działania uznali:

- dokończenie ścieżek rowerowych łączące miejscowości, przeprowadzenie ich także przez miejsca atrakcyjne historycznie i przyrodniczo,
- modernizacja budynku dworca PKP, terenu przy dworcu i obszarów pokolejowych,
- wykorzystanie potencjału lasu poprzez współpracę z Lasami Państwowymi,
- naprawienie nawierzchni drogi powiatowej,
- zagospodarowanie terenów parków wiejskich,
- poprawę estetyki miasta, zwłaszcza część parkową, dworzec, stare miasto - część przy ratuszu.

Natomiast w odniesieniu do działań społecznych, uczestnicy zwrócili uwagę na konieczność:

- wybudowania publicznego ośrodka opieki dla osób starszych,
- zwiększenie oferty dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza w czasie wakacji i ferii,
- aktywowanie szkół do zwiększenia ilości zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, z czym związane jest zapewnienie stosownych wynagrodzeń dla osób zaangażowanych do tych działań.

7. Spis rysunków, tabel i wykresów

Rysunki

Rysunek 1. Podział miasta na jednostki (mapa ma charakter jedynie poglądowy)	34
Rysunek 2. Obszary zdegradowane na terenach wiejskich	40
Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie miasta	42
Rysunek 4. Obszary zdegradowane na terenie gminy	42
Rysunek 5. Obszary zdegradowane i rewitalizacji na terenie gminy	43
Rysunek 6. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich	45
Rysunek 7. Obszar rewitalizacji na terenie miasta (mapa jest tylko poglądowa)	46
Rysunek 8. Położenie Gminy Gniewkowo na tle województwa kujawsko-pomorskiego	48
Rysunek 9. Miejscowości Gminy Gniewkowo	49
Rysunek 10. Orientacyjna lokalizacja Gminy Gniewkowo w podziale fizycznogeograficznym Polski	51

Tabele

Tabela 1. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Bąbolin	21
Tabela 2. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Gąski	22
Tabela 3. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Godzięba	22
Tabela 4. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kaczkowo	23
Tabela 5. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Klepary	23
Tabela 6. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kawęczyn	24
Tabela 7. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kijewo	24
Tabela 8. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Lipie	25
Tabela 9. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Markowo	26
Tabela 10. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynko	26
Tabela 11. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynno	27
Tabela 12. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Ostrowo	27
Tabela 13. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Perkowo	28
Tabela 14. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Skalmierowice	28

Tabela 15. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Suchatówka	29
Tabela 16. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szadłowice	29
Tabela 17. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szpital	30
Tabela 18. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wielowieś.	30
Tabela 19. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzbiczany	31
Tabela 20. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierchosławice	31
Tabela 21. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Więclawice	32
Tabela 22. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Zajezerze .	32
Tabela 23. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Żyroławice	33
Tabela 24. Podział miasta na jednostki	34
Tabela 25. Wskaźniki do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie miasta	35
Tabela 26. Analiza wskaźnikowa - Kawęczyn	36
Tabela 27. Analiza wskaźnikowa Lipie	36
Tabela 28. Analiza wskaźnikowa Markowo	37
Tabela 29. Analiza wskaźnikowa Murzynko	37
Tabela 30. Analiza wskaźnikowa - Ostrowo	38
Tabela 31. Analiza wskaźnikowa Skalmierowice	38
Tabela 32. Analiza wskaźnikowa Wierzbiczany	39
Tabela 33. Analiza wskaźnikowa Więclawice	39
Tabela 34. Zestawienie kluczowych wskaźników w analizie obszarów kryzysowych w mieście Gniewkowo	41
Tabela 35. Obszar rewitalizacji na terenie gminy	43
Tabela 36. Obszar rewitalizacji w części wiejskiej	44
Tabela 37. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Gniewkowo	55
Tabela 38. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Gniewkowo w latach 2010- 2015 roku	64
Tabela 39. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	73

Tabela 40. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-bytowe na terenie Gminy Gniewkowo	73
Tabela 41. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo w latach 2010-2015	75

Wykresy

Wykres 1. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo	15
Wykres 2. Wskaźniki delimitacji obszaru rewitalizacji	47
Wykres 3. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014... ..	56
Wykres 4. Liczba ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	57
Wykres 5. Piramida wieku mieszkańców Gminy Gniewkowo w 2015	58
Wykres 6. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo	59
Wykres 7. Przyrost naturalny na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	59
Wykres 8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	60
Wykres 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	61
Wykres 10. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Gniewkowo w 2010 r.	65
Wykres 11. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	66
Wykres 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	67
Wykres 13. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	67
Wykres 14. Długość czynnej sieci wodociągowej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	70
Wykres 15. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	70

Wykres 16. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	71
Wykres 17. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	71
Wykres 18. Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie Gminy Gniewkowo	72
Wykres 19. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	72
Wykres 20. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	77
Wykres 21 Płeć	85
Wykres 22 Wiek	85
Wykres 23 Ocena ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości..	86
Wykres 24. Skala występowania poszczególnych problemów na terenie gminy	88
Wykres 25. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?	90
Wykres 26. Proszę ocenić najważniejsze problemy społeczne występujące na terenie gminy	91
Wykres 27. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?	92
Wykres 28. Proszę ocenić najważniejsze problemy gospodarcze występujące na terenie gminy	93
Wykres 29. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, mieszkaniowej, drogowej) są najbardziej potrzebne?	94
Wykres 30. Proszę ocenić najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne występujące na terenie gminy	95